

Vejledning om bedriftværn

Vejledning om bedriftværn

Udgivet af: Beredskabsstyrelsen
Datavej 16
3460 Birkerød
Telefon: 45 82 54 00
Telefax: 45 82 65 65
e-post: brs@brs.dk
www.beredskabsstyrelsen.dk

Oplag 1.500 (findes på www.beredskabsstyrelsen.dk)

Trykt hos Beredskabsstyrelsen

ISBN 87-89121-80-5

B 1870-BER/00

April 2000

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indledning	5
1. Bedriftværnspligtig	7
Kriterier for bedriftværnspligt.....	7
Samfundsvigtige myndigheder og virksomheder.....	9
Virksomheder med farlige stoffer	10
Andre farlige virksomheder	10
Virksomheder med flere afdelinger	11
Fælles bedriftværn.....	12
2. Bedriftværnspligten	13
Planlægning af bedriftværnet.....	13
Bedriftværnsplan	13
Det daglige beredskab og bedriftværnet	13
Varsling af personalet	14
Evakuering af virksomheden	14
Meddelelse til kommunalbestyrelsen	14
Bedriftværnets opgaver	15
Bedriftværnets grupper	15
Udpegning af bedriftværnsledere m.fl.	16
Designering	16
Udpegning af øvrige medarbejdere	17
Kvalifikationskrav til medarbejdere	18
Bedriftværnslederens opgaver.....	18
Bedriftværnstyper	19
Kombinerede grupper	20
Gruppernes sammensætning	21
3. Bedriftværnspersonalet	23
Øvelser	23
Orientering af kommunen	23
4. Bedriftværnets materiel og udrustning	25
Materieloversigter	25
Personlig udrustning	25
Standardmateriel	25
Specialmateriel og -udrustning	25
Anskaffelsestidspunkt	26
Supplement til bedriftværnets materiel.....	26
Supplerende materiel anskaffelser	26
Deponering af materiel	26
5. Tilsyn m.v.	27
Kommunalbestyrelsens tilsyn	27
Mangler ved bedriftværnet.....	27
Virksomhedens oplysningspligt.....	27
Øvelser i fredstid.....	27

Eftersyn på § 2-virksomheder	28
Meddelelse om flytning m.v.	28
Nedlæggelse eller ændring af virksomheden	28
6. Øvrige bestemmelser	31
Udgifter til bedriftværn	31
Fuldt udbygget bedriftværn	31
Beredskabsforanstaltninger	31
Bedriftværnets myndighed	32
Andre regler om brand- og sikkerhedsforhold	32
7. Straffebestemmelser	33
Virksomheden	33
Personalet (under krise eller krig)	33
8. Ikrafttrædelsesbestemmelser	35
Ikrafttræden	35
"Gamle" bedriftværn	35
Tidligere dispensationer	35
9. Bedriftværnets anvendelse i fredstid	37
Formålet med fredstidsanvendelse	37
Afhjælpende opgaver	37
Organisering	38
Forebyggende opgaver	38
Samarbejde med det kommunale redningsberedskab	39
Bilag a - Bekendtgørelse om bedriftværn	41
Bilag b - Bedriftværnstype 1	51
Bilag c - Bedriftværnstype 2	53
Bilag d - Bedriftværnstype 3	57
Bilag e - Uddannelse af bedriftværnspersonalet	59
Bilag f - Forslag til materiel ud over den anbefalede beholdning	63
Standardplan for bedriftværnsplan	65

Indledning

Indenrigsministeriets bekendtgørelse om bedriftværn er udstedt i henhold til § 37 i beredskabsloven, lov nr. 1054 af 23. december 1992.

I denne vejledning gennemgås og uddybes bekendtgørelsens enkelte bestemmelser. Den er i marginen forsynet med stikord ud for omtalen af det pågældende emne. Stikordene fremgår tillige af indholdsfortegnelsen.

Vejledningen er inddelt i 9 kapitler, hvoraf de første 8 følger bekendtgørelsens systematik. Det sidste kapitel omhandler mulighederne for at anvende bedriftværnet i fredstid.

Ud over denne vejledning henvises til Beredskabsstyrelsens pjecer om bedriftværn, der kortfattet omtaler de enkelte typer af bedriftværn.

Formålet med vejledningen er at orientere kommunalbestyrelser og de myndigheder, institutioner og virksomheder, der kan pålægges at oprette bedriftværn, om reglerne i bekendtgørelsen.

Baggrunden for bedriftværnsreglerne er, at det er nødvendigt, at visse myndigheder, institutioner og virksomheder selv kan bekæmpe virkningerne af begrænsede krigsskader, da antallet af skader må forventes at stige stærkt under krise eller krig.

Der kan ikke gives pålæg om, at bedriftværn skal oprettes med henblik på anvendelse i fredstid.

I vejledningen gennemgås de pligter, kommunalbestyrelsen i medfør af bedriftværnsbekendtgørelsen kan pålægge offentlige myndigheder, institutioner og virksomheder m.v.

De virksomheder, der pålægges bedriftværnspligt skal planlægge deres bedriftværn i fredstid. Planlægningen skal ske i samarbejde med virksomhedens sikkerhedsorganisation eller andre beredskabsorganisationer i virksomheden.

Der er i vejledningen medtaget et afsnit om mulighederne for at anvende bedriftværnet i fredstid som en del af virksomhedens daglige beredskab.

Formålet hermed er at give eksempler på, hvordan bedriftværnet kan nyttiggøres, hvis virksomheden har uddannede medarbejdere, som kan udføre væsentlige opgaver, før det kommunale redningsberedskab når frem.

1. Bedriftværnspligtig

§ 1, stk. 1. Ved bedriftværnspligtig virksomhed forstås i denne bekendtgørelse enhver offentlig myndighed samt enhver offentlig eller privat virksomhed og institution, som kommunalbestyrelsen har pålagt at oprette bedriftværn til deres beskyttelse under krise eller krig, jf. stk. 2.

Reglerne om bedriftværnspligt er medtaget i beredskabslovens § 37, fordi der i krigstid inden for kort tid kan forekomme så mange skader, at det kommunale redningsberedskab ikke kan nå frem til skadestederne inden for de normerede tidskrav.

Det er derfor af afgørende betydning, at myndigheder, virksomheder og institutioner m.v. umiddelbart ved egne hjælpemidler kan bekæmpe begrænsede skader. Bedriftværnet giver endvidere mulighed for, at det uddannede bedriftværnspersonale også ved større skader kan indlede personredning og kan begrænse skadens udbredelse.

På grundlag af bemærkningerne til lovforslagets § 37 er kriterierne for pålæg af bedriftværn udformet således i bedriftværnsbekendtgørelsen:

§ 1, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, jf. dog § 2, pålægge følgende at oprette bedriftværn:

Kriterier for bedriftværnspligt

1) Offentlige myndigheder og offentlige eller private virksomheder og institutioner, der under krise eller krig er af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion, jf. bilag 1, a,

2) offentlige eller private virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljøet, jf. bilag 1, b,

3) offentlige eller private virksomheder, som på grund af deres produktion eller oplags størrelse kan udgøre en risiko for opgivelserne, og som er beliggende i tæt bebyggede områder med blandet boligbebyggelse og industri, jf. bilag 1, c.

Det forudsættes, at kommunalbestyrelsens pålæg om oprettelse af bedriftværn i kommunen normalt træffes som en generel beslutning, der omfatter alle de myndigheder og offentlige og private virksomheder og institutioner, som er omfattet af § 1, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at kun nogle af de omfattende myndigheder m.v. skal oprette bedriftværn. Dette kan være aktuelt, hvis de beredskabsfaglige hensyn, der ligger bag bedriftværnsreglerne, efter kommunens opfattelse taler herfor.

Der kan f.eks. lægges vægt på virksomhedens beliggenhed, dens farlighed eller dens betydning for samfundets fortsatte funktion under krise eller krig. Der kan endvidere lægges vægt på, om der på virksomheden findes et dagligt beredskab, der er etableret med henblik på at kunne indsættes i tilfælde af brand eller andre skader på virksomheden.

Bestemmelsen giver også mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ikke skal oprettes bedriftværn i kommunen.

En sådan beslutning kan dog ikke anbefales bl.a. af hensyn til de enkelte virksomheder og det dertil knyttede erhvervsliv eller af hensyn til naboområder til brandfarlige virksomheder.

En beslutning om ikke at pålægge myndigheder og statslige og kommunale institutioner en bedriftværnspligt kan endvidere medvirke til at svække samfundets fortsatte funktion under krise eller krig.

Ved vurderingen af bedriftværnspligtens omfang kan der bl.a. lægges vægt på, om kommunens redningsberedskab har en størrelse, der overstiger minimumsdimensioneringen, således at kommunens redningsberedskab i en krigssituation kan udføre flere indsatsopgaver, end det er forudsat i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Dimensioneringen af kommunernes redningsberedskab i både fred, krise eller krig fremgår af bekendtgørelse om det kommunale redningsberedskabs organisation, virksomhed, materiel og dimensionering. Den dimensionering, der er fastlagt i bekendtgørelsen, er det beredskab, som kommunerne som et minimum skal have.

Det er i disse regler bl.a. på grundlag af kommunens indbyggertal fastsat, hvor meget og hvilket materiel kommunen skal have. Det er endvidere fastsat, hvorledes materiellet skal bemandes, og at det kommunale redningsberedskab skal være fremme på et skadested inden for 10 eller 15 minutter afhængig af, om skadestedet ligger i et område med tættere eller spredt bebyggelse.

I krigstid kan antallet af skader og disses omfang imidlertid blive så stort, at det overstiger det kommunale redningsberedskabs kapacitet. Det taler for pålæg af bedriftværnspligt. Kommuner som har planlagt et redningsberedskab, der under krise eller krig ligger på et højere niveau end fastlagt i dimensioneringsbekendtgørelsen, kan som nævnt ovenfor lade dette forøgede beredskab indgå i planlægningen af, hvilke virksomheder der skal pålægges bedriftværnspligt. Bedriftværnspligten kan i så fald begrænses til virksomheder med særlige behov for et bedriftværn.

Kommunen bør i forbindelse med denne planlægning nøje vurdere beredskabets samlede kapacitet under krise eller krig. Det er desuden afgørende, at kommunen analyserer myndighedernes, virksomhedernes og institutionernes betydning for samfundets fortsatte funktion. Endvidere må analysen omfatte en

vurdering af virksomhedernes farlighed for omgivelserne, herunder for nærliggende boligbebyggelse eller f.eks. plejehjem.

Kommunalbestyrelsens beslutninger i medfør af § 1, stk. 2, kan ikke tilside-sættes af Beredskabsstyrelsen eller Indenrigsministeriet.

Kommunalbestyrelsens beslutninger er omfattet af det almindelige tilsyn med kommunerne, dvs. tilsynsrådene og ombudsmanden. Endelig kan virksomheder m.v. indbringe beslutningerne for domstolene.

De enkelte kriterier for pålæg af bedriftværnspligt uddybes nærmere i det følgende.

§ 1, stk. 2, nr. 1, offentlige myndigheder og offentlige eller private virksomheder og institutioner, der under krise eller krig er af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion, jf. bilag 1, a,

Samfundsvigtige myndigheder og virksomheder

Offentlige myndigheder m.v., der under krise eller krig er af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion, kan pålægges bedriftværnspligt. I bilag 1, litra a, til bekendtgørelsen er nævnt eksempler på sådanne offentlige myndigheder m.v.

Kommunalbestyrelsens vurdering bør tage udgangspunkt i den kommunale beredskabsplanlægning, herunder den civile beredskabsplanlægning, hos de myndigheder, der er beliggende inden for kommunens område.

Det anbefales, at kommunalbestyrelsen på baggrund heraf drøfter spørgsmålet med de pågældende myndigheder, inden beslutningen om bedriftværnspligt tages.

Bedriftværnspligtens omfang fastlægges af kommunalbestyrelsen på grundlag af oplysninger fra de enkelte samfundsvigtige virksomheder og institutioner. Da formålet med bedriftværnspligten er opretholdelse af den samfundsvigtige funktion bør bedriftværnspligten f.eks. for lufthavne omfatte de funktioner, der sikrer lufthavnens drift over en længere periode, herunder vedligeholdelse af fly og lufthavnsfunktioner samt brændstofforsyning og serviceydelser med direkte relation til flytrafikken.

Disse virksomheders og institutioners opgaver anses normalt for at være af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion under krise eller krig.

Derimod behøver butikker og restauranter på lufthavnens areal ikke være omfattet af bedriftværnspligten.

Ved kommunalbestyrelsens beslutning om bedriftværnspligtens omfang bør der derfor lægges vægt på, om virksomhederne og institutionerne indgår i planlægningen af det civile beredskab - såvel kommunens egen som andre myndigheders planlægning.

Ved entreprenørvirksomheder forstås i denne sammenhæng virksomheder, der beskæftiger sig med vejbygning samt etablering og vedligeholdelse af kloa-

ker og forsyningsledninger m.v.

Kommunikationsvirksomheder/centre omfatter virksomheder inden for radio, TV, teleområdet (telefon og telefax) og edb-baserede kommunikationsnet. Desuden kan private kommunikationscentre være omfattet, f.eks. Falcks og andre firmaers vagtcentraler.

I bilag 1, litra a, er angivet eksempler på myndigheder, institutioner og virksomheder, der kan pålægges at oprette bedriftværn. Kommunalbestyrelsen kan efter en konkret vurdering pålægge andre tilsvarende myndigheder, institutioner og virksomheder at oprette bedriftværn.

Baggrunden herfor er, at kommunalbestyrelsen som led i planlægningen af det civile beredskab kan have vurderet, at andre end de nævnte virksomheder har væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion.

§ 1, stk. 2, nr. 2, offentlige eller private virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljøet, jf. bilag 1, b,

Virksomheder med farlige stoffer

De virksomheder, der er omfattet af bestemmelsen, er anført i bilag 1, litra b, til bekendtgørelsen.

To betingelser skal være opfyldt, for at virksomhederne er omfattet af bestemmelsen.

For det første skal der være tale om virksomheder, der i tilfælde af brand eller anden skade på virksomheden udgør en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljøet.

For det andet skal virksomheden være omfattet af de i bilaget nævnte regler fra Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Miljøministeriet, Arbejdstilsynet eller andre tilsvarende regler, herunder regler der fastsættes i medfør af beredskabslovens § 33.

For en del af virksomhederne er der tillige udsendt tekniske forskrifter af Beredskabsstyrelsen.

§ 1, stk. 2, nr. 3, offentlige eller private virksomheder, som på grund af deres produktion eller oplags størrelse kan udgøre en risiko for omgivelserne, og som er beliggende i tæt bebyggede områder med blandet boligbebyggelse og industri, jf. bilag 1, c.

Andre farlige virksomheder

En virksomhed er ifølge bilag 1, litra c, til bekendtgørelsen omfattet af bestemmelsen, når 2 betingelser er opfyldt.

For det første skal virksomheden i tilfælde af brand udgøre en risiko for omgivende bebyggelse, herunder boligbebyggelse. Denne betingelse er opfyldt, når

virksomheden, jf. kommuneplanloven, er beliggende i et tæt bebygget område (bebyggelsesprocent over 25) med blandet boligbebyggelse og industri.

For det andet skal virksomheden være omfattet af de i bilaget nævnte regler fra Justitsministeriet eller andre tilsvarende regler, herunder regler der fastsættes i medfør af beredskabslovens § 33.

Disse regler er suppleret med tekniske forskrifter fra Beredskabsstyrelsen.

§ 2. Kommunalbestyrelsens beføjelser efter § 1, stk. 2, gælder ikke for virksomheder, der har afdelinger i flere kommuner, jf. bilag 2, og som etablerer eller har etableret sådanne beredskabsforanstaltninger, at de ved egne hjælpemidler umiddelbart kan bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig. En vejledende udtalelse herom kan indhentes fra Beredskabsstyrelsen.

Virksomheder med flere afdelinger

Beslutningen om pålæg af bedriftværnspligt træffes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor virksomheden er beliggende, jf. § 1.

Da en lang række virksomheder, der er bedriftværnspligtige i medfør af § 1, har afdelinger i flere kommuner, er det fundet nødvendigt at give mulighed for, at de pågældende virksomheder kan gennemføre en ensartet bedriftværnsplanlægning gældende for alle afdelinger. Bestemmelsen er endvidere medtaget for at sikre, at sådanne virksomheder ikke skal blive forskelligt behandlet af de respektive kommunalbestyrelser.

Virksomheder med afdelinger i flere kommuner, der gennemfører en sådan bedriftværnsplanlægning bør derfor meddele dette til de pågældende kommuner, som i medfør af § 13 fører tilsynet.

Ved afdelinger forstås tekniske anlæg og installationer, værksteder og lign., hvortil der er knyttet medarbejdere.

Virksomheder der er omfattet af § 2 skal etablere beredskabsforanstaltninger til ved egne hjælpemidler umiddelbart at kunne beskytte et organisatorisk eller fysisk sammenhængende system mod virkningerne af begrænsede krigsskader.

Dette indebærer, at virksomheden skal opfylde mindst samme krav, som de virksomheder, der pålægges at oprette bedriftværn af en kommunalbestyrelse.

Virksomhederne kan indhente en vejledende udtalelse herom fra Beredskabsstyrelsen.

Beredskabsstyrelsen vil i disse udtalelser tage udgangspunkt i om virksomhedens beredskabsforanstaltninger svarer til indholdet i den bedriftværnsplan, der er beskrevet i § 4.

Virksomhederne bør derfor medsende oplysninger om beredskabsforanstaltningerne samt om i hvilke kommuner virksomheden har afdelinger.

Eksempler på de typer af virksomheder, der er omfattet af bestemmelsen, fremgår af bilag 2 til bekendtgørelsen.

§ 3. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der oprettes et fælles bedriftværn for bedriftværnspligtige virksomheder, der er beliggende i samme bygning eller i umiddelbar nærhed af hinanden.

Fælles bedriftværn

To eller flere bedriftværnspligtige virksomheder kan med kommunalbestyrelsens godkendelse oprette et fælles bedriftværn.

For virksomhederne kan dette indebære såvel administrative og ledelsesmæssige som tekniske besparelser i forhold til, at de hver især skulle gennemføre bedriftværnsforanstaltningerne.

Det er endvidere en betingelse, at det fælles bedriftværn umiddelbart kan bekæmpe begrænsede skader inden for det fælles bedriftværns område.

Virksomheder, der ikke er bedriftværnspligtige, kan frivilligt indgå i et fælles bedriftværn. Det er en forudsætning for etablering af et sådant fælles bedriftværn, at den eller de bedriftværnspligtige virksomheder opfylder de krav, der stilles af kommunalbestyrelsen i forbindelse med pålægget om oprettelse af bedriftværn.

2. Bedriftværnspligten

Planlægning af bedriftværnet

Bedriftværnsplan

§ 4, stk. 1. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal i samarbejde med den bedriftværnspligtige virksomheds sikkerhedsorganisation og eventuelle andre beredskabsorganisationer udarbejde en plan, der indeholder oplysninger om bedriftværnets omfang og organisation. Planen skal angive, hvor mange personer der indgår i bedriftværnet, jf. § 6, stk. 1 og 2, samt det materiel og den personlige udrustning, som bedriftværnet skal være forsynet med, jf. § 11.

Når kommunalbestyrelsen har pålagt virksomheden bedriftværnspligt, skal den bedriftværnspligtige virksomhed udarbejde en bedriftværnsplan.

Bedriftværnsplanen skal udarbejdes i samarbejde med virksomhedens sikkerhedsorganisation og eventuelle andre beredskabsorganisationer i den udstrækning sådanne organisationer er etableret på virksomheden. Det skyldes, at planen bør tage udgangspunkt i virksomhedens daglige organisation.

Reglerne om virksomhedens sikkerhedsorganisation er fastsat i medfør af arbejdsmiljølovgivningen.

Til brug for de enkelte virksomheder er der udarbejdet en standardbedriftværnsplan, der er medtaget som bilag i denne vejledning. Yderligere eksemplarer af vejledningen og standardbedriftværnsplanen fås hos Beredskabsstyrelsen.

Standardbedriftværnsplanen er opbygget således, at den kan danne grundlag for udarbejdelse af de enkelte virksomheders planer, uanset hvilken bedriftværnstype virksomheden skal oprette.

Det skal bl.a. fremgå af planen, hvilken type bedriftværn der oprettes. Om de enkelte bedriftværnstyper henvises til § 8, der er omtalt nedenfor. I planen skal indgå de nedenfor omtalte instrukser for varsling og evakuering af personer på virksomhedens område, jf. § 4, stk. 3. Hvis de allerede er udarbejdet, kan de umiddelbart indgå i planen.

§ 4, stk. 2. Planen skal endvidere indeholde oplysninger om, hvorledes den bedriftværnspligtige virksomheds daglige beredskab til forebyggelse og bekæmpelse af ulykker skal indgå i bedriftværnet og i nødvendigt omfang udbygges med henblik på, at bedriftværnet ved egne hjælpemidler umiddelbart kan bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig på den bedriftværnspligtige virksomheds område.

Det daglige beredskab og bedriftværnet

Bestemmelsen understreger vigtigheden af, at bedriftværnets funktion under krise eller krig tager udgangspunkt i virksomhedens daglige beredskab.

Bedriftværnsplanen skal således indeholde oplysninger om, hvorledes virk-

somhedens daglige beredskab kan anvendes i bedriftværnet, og hvorledes beredskabet skal suppleres for at løse bedriftværnsopgaverne under krise eller krig, således at bedriftværnet ved egne hjælpemidler umiddelbart kan bekæmpe begrænsede skader inden for virksomhedens område.

Virksomhedens fuldt udbyggede bedriftværn fastlægges i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens påbud, jf. § 8.

For at kommunen kan danne sig et indtryk af, hvilken bedriftværnstype virksomheden skal etablere, er det derfor hensigtsmæssigt, at kommunen og virksomheden drøfter dette spørgsmål, inden bedriftværnspligten pålægges.

En bedriftværnspligtig virksomhed kan, allerede inden kommunalbestyrelsen har pålagt den at oprette bedriftværn, have etableret beredskabsforanstaltninger udover de foranstaltninger, som arbejdsmiljølovgivningen kræver.

I det omfang disse foranstaltninger også under krise eller krig giver virksomheden mulighed for ved egne hjælpemidler at løse de opgaver, der er fastlagt i § 5, kan kommunalbestyrelsen godkende, at disse foranstaltninger er tilstrækkelige til, at den bedriftværnspligtige virksomhed har et beredskab, der kan udbygges med henblik på at bekæmpe begrænsede skader under krise eller krig.

I sådanne tilfælde meddeler kommunalbestyrelsen formelt virksomheden bedriftværnspligten, og virksomheden sender bedriftværnsplanen til kommunalbestyrelsen. Der kan i øvrigt henvises til § 8, stk. 2.

Mange virksomheder har udarbejdet instrukser for varsling og for evakuering af personer i forbindelse med brand eller anden ulykke. Sådanne instrukser skal indarbejdes i bedriftværnsplanen. Det fremgår af følgende bestemmelse:

§ 4, stk. 3. Som et led i bedriftværnsplanlægningen skal den bedriftværnspligtige virksomhed - i den udstrækning sådanne instrukser ikke er udarbejdet som led i det daglige beredskab – udarbejde

1) en instruks for varsling af de personer, der befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, om brand eller anden ulykke eller overhængende fare herfor og

Varsling af personalet

2) en instruks for evakuering af de personer, der befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, og som ikke indgår i bedriftværnet.

Evakuering af virksomheden

Bedriftværnspligtige virksomheder, der ikke har sådanne instrukser, skal lade dem udarbejde.

Standardinstrukser til brug herfor indgår i standardbedriftværnsplanen.

§ 4, stk. 4. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal sende planen til orientering for kommunalbestyrelsen.

Meddelelse til kommunalbestyrelsen

Den bedriftværnspligtige virksomhed skal sende bedriftværnsplanen til kom-

municipalbestyrelsen til orientering. Herved får kommunen mulighed for som led i sin beredskabsplanlægning at få et samlet overblik over beredskabet i kommunen.

Da kommunalbestyrelsen fører tilsyn med virksomhedernes bedriftværn, jf. § 13, er det endvidere nødvendigt, at kommunen har kendskab til de enkelte virksomheders bedriftværnsplaner.

Der er derimod ikke krav om, at bedriftværnsplanen skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Reglerne om tilsynet er omtalt nedenfor i kapitel 5.

§ 5, stk. 1. Bedriftværnet har til opgave:

- 1) at befri fastklemte og indespærrede,**
- 2) at yde førstehjælp til personer, der er kommet til skade, og bringe dem i sikkerhed,**
- 3) at påbegynde et slukningsarbejde, herunder begrænse en udbredelse af opståede brande, og**
- 4) at indlede bekæmpelse af uheld med farlige stoffer.**

Bedriftværnets opgaver

Alle bedriftværn skal kunne udføre rednings- og brandslukningsopgaver, og det skal i skadestilfælde kunne tilkaldes og fungere døgnet rundt.

Virksomhederne kan koordinere bedriftværnsopgaverne med arbejdet i sikkerhedsorganisationen eller med andre funktioner i forbindelse med driftsstyrrelser, ansvaret for adgangskontrol og lignende.

Til redningsopgaver hører befrielse af fastklemte og indespærrede personer samt ydelse af førstehjælp og transport af sårede personer til en sikker lokalitet. Transporten skal kunne foretages på bårer.

Brandslukningsopgaverne består i at kunne begrænse og bekæmpe opståede brande, således at branden ikke spredes til ubeskadigede dele af ejendommen eller til naboejendomme.

For samfundsvigtige virksomheder og offentlige myndigheder skal bedriftværnet kunne påbegynde et rednings- og slukningsarbejde med det formål, at den samfundsvigtige funktion kan opretholdes eller genoptages hurtigst muligt.

Det må forventes, at sådanne virksomheder vil have høj prioritet hos det kommunale redningsberedskab, således at bedriftværnets slukningsindsats forholdsvis hurtigt vil blive suppleret af redningsberedskabets indsatsstyrker.

For virksomheder, der er omfattet af § 1, stk. 2, nr. 2 og 3, (farlige virksomheder) er en hurtig indsats af bedriftværnet af særlig betydning for at hindre en farlig udbredelse af branden eller skaden i virksomheden og til omgivelserne.

§ 5, stk. 2. Bedriftværnet organiseres i grupper til brandslukning og redning samt afhængig af den bedriftværnspligtige virksomheds karakter

Bedriftværnets grupper

grupper til specialopgaver, der bl.a. kan varetage opgaver i forbindelse med kommunikation, værdisikring, radioaktiv forurening og bekæmpelse af uheld med farlige stoffer.

Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at virksomheden skal oprette grupper til specialopgaver med mere avanceret udstyr til rednings- og brandslukningopgaver samt specialudstyr til kommunikation, værdisikring, og til indsats, hvor der er risiko for radioaktivitet, kemiske eller andre farlige stoffer.

Også i denne sammenhæng er et godt samarbejde mellem kommunen og virksomheden om etablering af bedriftværn af stor betydning.

Det forudsættes, at virksomheden udpeger personale til disse grupper, som i kraft af deres uddannelse eller erfaring er kvalificeret til at løse disse opgaver.

§ 6, stk. 1. I samarbejde med den bedriftværnspligtige virksomheds sikkerhedsorganisation og eventuelle andre beredskabsorganisationer udpeger den bedriftværnspligtige virksomhed en bedriftværnsleder og eventuelt en stedfortræder for denne samt det fornødne antal gruppeførere og medarbejdere til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet.

Udpegning af bedriftværnsledere m.fl.

Bestemmelsen skal sammenholdes med § 8, da det afhænger af bedriftværnstypen, hvilke og hvor mange personer der skal udpeges.

Det drejer sig om følgende nøglepersoner: Bedriftværnslederen, en eventuel stedfortræder, det fornødne antal gruppeførere og personalet til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet.

Det forudsættes, at de udpegede ledere har ledelsesmæssige funktioner i virksomheden, og at de ved bedriftværnets etablering kan frigøres fra andre ledelsesmæssige funktioner i virksomheden.

Det anbefales, at virksomheden udpeger personale, der ikke har mødepligt ved andre dele af redningsberedskabet eller forsvaret i tilfælde af mobilisering.

Hvis virksomheden undtagelsesvis har behov for at udpege personale med sådan mødepligt, kan der via kommunalbestyrelsen ansøges om designering, dvs. fritagelse for mødepligt ved forsvaret, det statslige eller kommunale redningsberedskab.

Designering

Der kan herved henvises til bekendtgørelse om fritagelse for mødepligt ved redningsberedskabet og forsvaret under krise eller krig (designering) samt den tilhørende vejledning.

På grundlag af hidtidig designeringspraksis er det kun muligt i begrænset omfang at få designeret personale til bedriftværn.

Bedriftværnslederen og stedfortræderen vil normalt kunne designeres. Der kan også ansøges om designering af personer med en speciel uddannelse eller erfaring, der er udpeget til helt specielle funktioner i bedriftværnet, f.eks. lederen af en specialgruppe.

Virksomhedens designeringsønsker sendes til kommunalbestyrelsen, der fremsender ansøgningen til Beredskabsstyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan give nærmere oplysninger om fremgangsmåden ved indsendelse af ansøgning.

De nævnte nøglepersoner, der er udpeget i fredstid, skal i fredstid opfylde sådanne kvalifikationskrav, at de under krise eller krig selvstændigt kan uddanne det resterende personale, der først udpeges på dette tidspunkt.

Baggrunden herfor er, at der i en krisesituation ikke i alle tilfælde kan påregnes at være tilstrækkelig tid til at udføre alle de nødvendige beredskabsforanstaltninger.

Virksomheden kan derfor have en begrænset periode til at sikre sin fortsatte funktion i overensstemmelse med beredskabsplanlægningen og til at etablere et fuldt udbygget bedriftværn med materiel og bemanning som fastlagt i kommunalbestyrelsens påbud.

I kapitel 9 er nærmere redegjort for bedriftværnets anvendelse i fredstid. Det udpegede nøglepersonale, f.eks. lederen af en specialgruppe vil gennem sine kvalifikationer også kunne løse opgaver i forbindelse med en brand eller anden ulykke på virksomheden i fredstid.

§ 6, stk. 2. Den bedriftværnspligtige virksomhed udpeger øvrige medarbejdere til bemanning af grupperne, jf. § 5, stk. 2, i et sådant omfang, at et fuldt udbygget bedriftværn kan etableres under krise eller krig. Udpegning af disse medarbejdere kan finde sted i en krise- eller krigssituation.

Udpegning af øvrige medarbejdere

Virksomheden har ikke pligt til at udpege de øvrige medarbejdere i fredstid. Såvel udpegningen som uddannelsen kan ske i spændingsperioden forud for et krigsudbrud.

Hvis virksomheden imidlertid ønsker, at bedriftværnet skal kunne fungere med henblik på løsning af opgaver i fredstid, anbefales det, at virksomheden ikke venter med at etablere bedriftværnet, men anskaffer det materiel og udpeger det personale, der er nødvendigt til de opgaver, der skal løses.

Det fuldt udbyggede bedriftværn etableres, når der af Beredskabsstyrelsen i henhold til de gældende beredskabsbestemmelser for redningsberedskabet udsendes beslutning herom til kommunerne.

Fremgangsmåden ved etableringen af det fuldt udbyggede bedriftværn fremgår af de nævnte bestemmelser.

Såfremt der på virksomheden er et virksomhedshjemmeværn kan erfaringerne herfra nyttiggøres i bedriftværnsarbejdet.

Det bør dog indgå i overvejelserne, at hjemmeværnets personel kan være inddraget i kamphandlinger, og at bedriftværnet skal være fuldt funktionsdygtigt umiddelbart efter kamphandlinger, der har medført skader på virksomheden.

§ 6, stk. 3. De udpegede medarbejdere, der er nævnt i stk. 1 og 2, skal gennem en uddannelse eller på anden måde opfylde de kvalifikationskrav, der er fastlagt i bilag 3.

Kvalifikationskrav til medarbejdere

Det fremgår af bilag 3 til bekendtgørelsen, at bedriftværnsleder og stedfortræder gennem uddannelse eller på anden måde skal gøres egnet til at forestå opbygningen af virksomhedens bedriftværn og til at udarbejde en bedriftværnsplan.

De skal desuden kunne forestå den beredskabsmæssige etablering og lede bedriftværnet ved indsættelse under krise eller krig.

Gruppeføreren skal gennem uddannelse eller på anden måde gøres egnet til at instruere personalet i bedriftværnet og skal kunne lede en gruppe i en indsatsituation under krise eller krig.

Kvalifikationskravene til medarbejdere til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet skal fastlægges efter aftale mellem virksomheden og kommunen.

De øvrige medarbejdere til bedriftværnet skal under krise eller krig kunne løse de opgaver, der er fastsat i § 5, stk. 1.

I bilag 3 til bekendtgørelsen er kvalifikationskravene til medarbejderne i bedriftværnet fastlagt.

Kvalifikationskravene til medarbejderne kan f.eks. opfyldes ved gennemførelse af de uddannelser, som er beskrevet i vejledningens bilag e.

Det nærmere indhold i uddannelserne for bedriftværnsledere m.v. og øvrige medarbejdere til bedriftværn udarbejdes under hensyntagen til virksomhedernes behov og til, at bedriftværnene har til opgave ved egne hjælpemidler umiddelbart at bekæmpe virkningerne af begrænsede krigsskader.

Personalet har pligt til at indgå i bedriftværnet, jf. herom nedenfor i kapitel 3 om bedriftværnspersonalet.

Da der ikke fastsættes krav om, at bedriftværnspersonalet skal gennemgå en uddannelse, der kan sidestilles med den uddannelse, som personalet i det kommunale redningsberedskab har gennemgået, kan bedriftværnets indsatsenheder normalt ikke indgå i kommunens redningsberedskab uden for virksomheden.

Det kan dog bl.a. af hensyn til personalets sikkerhed anbefales, at virksomheder, der ønsker at bruge bedriftværnet i det daglige beredskab, lader personalet gennemgå en eller flere af redningsberedskabets funktionsuddannelser eller andre relevante uddannelser evt. efter aftale med kommunen.

§ 7, stk. 1. Bedriftværnslederen forestår opbygningen af den bedriftværnspligtige virksomheds bedriftværn, samt leder og har ansvaret for uddannelse af de medarbejdere, der indsættes til løsning af bedriftværnets opgaver.

Bedriftværnsleders opgaver

Stk. 2. Indtil indsatslederen fra det kommunale redningsberedskab kan overtage den tekniske ledelse af indsatsen varetager bedriftværnslederen ledelsen af bedriftværnets indsats.

Det påhviler bedriftværnslederen at lede bedriftværnets indsats.

Det forudsættes, at bedriftværnslederen ved sin udpegning bliver bemyndiget af virksomhedens ledelse til at varetage ledelsesfunktionen i skadesituationer.

Når den kommunale indsatsleder ankommer, overtager han den tekniske ledelse af indsatsen på virksomheden, og bedriftværnet indgår herefter som en enhed under indsatslederen. Bedriftværnets grupper er fortsat under ledelse af egne gruppeførere.

I praksis etableres der et ledelsesmæssigt samarbejde mellem den kommunale indsatsleder og bedriftværnslederen.

Bedriftværnslederen skal under indsatsen holde indsatslederen orienteret om alle forhold, der kan have betydning for den samlede indsats.

§ 8, stk. 1. Ved kommunalbestyrelsens påbud om oprettelse af bedriftværn, jf. § 1, stk. 2, fastlægges omfanget af den bedriftværnspligtige virksomheds fuldt udbyggede bedriftværn, herunder at den bedriftværnspligtige virksomhed mindst skal oprette en af følgende bedriftværnstyper afhængig af antallet af samtidigt beskæftigede:

Bedriftværnstyper

1) For bedriftværnspligtige virksomheder med mindre end 25 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 1), der består af 1 bedriftværnsleder, 1 gruppefører og 4 medarbejdere,

2) for bedriftværnspligtige virksomheder til og med 100 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 2), der består af 1 bedriftværnsleder, 2 gruppeførere og 9 medarbejdere,

3) for bedriftværnspligtige virksomheder med mere end 100 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 3), der består af 1 bedriftværnsleder og 1 stedfortræder for denne samt 2 gruppeførere og 9 medarbejdere for hver påbegyndt 100 samtidigt beskæftigede.

Ifølge bestemmelsen er det antallet af samtidigt beskæftigede på samme adresse eller i et fælles bedriftværn, jf. § 3, der er afgørende for, hvilken bedriftværnstype der skal oprettes.

Virksomheder med skiftehold opretter normalt et antal grupper for hvert hold, således at der er et bedriftværn til rådighed, når der er beskæftigede på virksomheden.

Antallet af beskæftigede er således alene et dimensioneringsgrundlag for størrelsen af bedriftværnet. I modsætning til de tidligere bedriftværnsbestemmelser har antallet af beskæftigede derimod ingen betydning for afgørelsen om på-

læg af bedriftværnspligt.

Det anbefales, at kommunen drøfter spørgsmålet om opgørelsen af antal beskæftigede med virksomheden.

I antallet bør medregnes de faste arbejdssteder på virksomheden, uanset om de besættes med fuldtids- eller deltidsbeskæftigede. Derimod bør virksomhedens rejsende eller hjemmearbejdende medarbejdere uden fast arbejdssted på virksomheden ikke medregnes.

Det bemærkes, at der i type 3-bedriftværn kun skal være én bedriftværnsleder og én stedfortræder.

Det normale omfang af type 1-bedriftværn er fastsat til 1 gruppefører og 4 medarbejdere, og der skal normalt være 2 gruppeførere pr. 9 medarbejdere i type 2- og type 3-bedriftværn. Det skyldes, at det af hensyn til betjeningen af materiellet er hensigtsmæssigt, at grupperne er sammensat således: 1 gruppefører og 5 medarbejdere til brandslukning og 1 gruppefører og 4 medarbejdere til redning.

Bestemmelsen skal dog sammenholdes med § 8, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan kommunalbestyrelsen godkende fravigelser fra de tre bedriftværnstyper, hvis et bedriftværn af et andet omfang eller organisation passer bedre til den enkelte virksomheds karakter og det daglige beredskab, der findes på virksomheden.

§ 8, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der under hensyn til den bedriftværnspligtige virksomheds karakter og daglige beredskab oprettes et bedriftværn af et andet omfang og med en anden organisation end det, der fremgår af stk. 1 og af § 9, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen er medtaget for at åbne mulighed for, at bedriftværnet kan tilpasses virksomhedens behov og det daglige fredsmæssige beredskab, der findes på den enkelte virksomhed (virksomhedens sikkerhedsorganisation eller andre beredskabsorganisationer).

Anvendelse af denne bestemmelse kan desuden komme på tale for mindre virksomheder med færre end 10 beskæftigede.

For sådanne virksomheder kan kommunalbestyrelsen f.eks. godkende, at bedriftværnet består af færre personer end angivet under type 1. Der bør dog altid være én bedriftværnsleder og én medarbejder.

For store virksomheder med f.eks. mere end 500 beskæftigede kan kommunalbestyrelsen godkende, at bedriftværnet dimensioneres på anden måde end med 2 gruppeførere og 9 medarbejdere for hver påbegyndt 100 beskæftigede udover 500 beskæftigede.

§ 9. Bedriftværnstyperne oprettes med kombinerede grupper til brandsluk- **Kombinerede**

nings- og redningsindsatsen, jf. § 5, stk.2.

grupper

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den bedriftværnspligtige virksomheds karakter pålægge den bedriftværnspligtige virksomhed at oprette grupper til specialopgaver, jf. § 5, stk. 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan godkende en anden sammensætning af grupperne til brandsluknings- og redningsindsatsen, jf. stk. 1.

Gruppernes
sammensætning

Ved bedriftværn, der består af flere grupper, er det virksomhedens karakter og anvendelse, der er afgørende for, hvor mange grupper til brandslukning og redning og kombinerede grupper der skal oprettes.

Det forudsættes, at oprettelse af specialgrupper og sammensætningen af grupperne sker i samarbejde mellem kommunalbestyrelsen og virksomhederne på grundlag af behovet i den enkelte virksomhed.

Kommunalbestyrelsen kan godkende, at virksomheden opretter rene grupper til brandslukning og redning. Det er dog en forudsætning, at bedriftværnet kan udføre alle de opgaver, der er nævnt i bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

3. Bedriftværnspersonalet

§ 10, stk. 1. De udpegede medarbejdere, jf. § 6, stk. 1 og 2, har pligt til under Øvelser krise eller krig at indgå i bedriftværnet og at deltage i den fornødne uddannelse og i øvelser.

**Stk. 2. Den bedriftværnspligtige virksomhed giver samtidig med indsen- Orientering af kom-
delse af bedriftværnsplanen, jf. § 4, stk. 4, kommunalbestyrelsen orien- munen
tering om de udpegede medarbejdere, jf. § 6, stk. 1.**

Bestemmelsen i § 10, stk. 1, omfatter alle personalegrupper i bedriftværnet, herunder bedriftværnsleder, en eventuel stedfortræder, gruppefører, personer med særlige funktioner i bedriftværnet og medarbejderne til bemanning af grupperne.

En tilsidesættelse af pligten til at indgå i bedriftværnet under krise eller krig kan straffes efter bestemmelserne i § 21.

Bestemmelsen i § 10, stk. 2, skal ses i sammenhæng med tilsynsreglerne i bekendtgørelsens kapitel 5. Samtidig bør eventuelle designeringsønsker meddeles kommunalbestyrelsen, jf. ovenfor om § 6, stk. 1.

4. Bedriftværnets materiel og udrustning

§ 11. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal sikre, at det fuldt udbyggede bedriftværn, jf. § 4, stk. 2, råder over materiel og personlig udrustning i et omfang, så bedriftværnet kan varetage de opgaver, der er nævnt i § 5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med pålægget af bedriftværnspligten bestemme, hvilket materiel og hvilken udrustning der skal være til rådighed for et fuldt udbygget bedriftværn, herunder hvor meget der skal være anskaffet i fredstid.

Bedriftværnspligtige virksomheder skal i tilfælde af krise eller krig have et fuldt udbygget bedriftværn.

Bestemmelsen i § 11, stk. 2, giver kommunalbestyrelsen mulighed for at bestemme, at en større eller mindre del af materiellet skal anskaffes i fredstid.

I bilag b - d er for bedriftværn af type 1, 2 og 3 angivet den anbefalede beholdning af personlig udrustning og materiel til de bedriftværnspligtige virksomheder.

Den personlige udrustning, bortset fra specialudrustning, er den samme for alle typer bedriftværn.

Personlig udrustning til ledere skal være til rådighed, senest når uddannelsen påbegyndes.

Udrustning til øvrigt personale i bedriftværnet skal være til rådighed efter nærmere aftale med kommunalbestyrelsen.

Standardmateriel og -udrustning til de enkelte bedriftværnstyper er i mængde og art gradueret efter størrelsen af bedriftværnet. Det anbefales, at materiel og udrustning til det enkelte bedriftværn aftales med kommunen i forbindelse med etableringen af bedriftværnet.

Opbygningen af standardmaterielbeholdningen tager udgangspunkt i emnebetegnelsen for et type 1-bedriftværn, der også indgår i type 2 og type 3. Herudover er type 2 og type 3 suppleret og/eller i et vist omfang dubleret.

Standardmateriellet omfatter materiel til førstehjælps- og redningsopgaver, brandslukning og materiel til løsning af andre bedriftværnsopgaver ("Andet bedriftværnsmateriel").

Der kan desuden blive tale om anskaffelse af specialmateriel og -udrustning, hvis virksomheden pålægges at etablere specialgrupper til løsning af særlige opgaver på grund af virksomhedens karakter.

Der er ikke udarbejdet en oversigt over specialmateriel og -udrustning, da anskaffelserne i disse tilfælde afhænger af de specielle forhold på den enkelte virksomhed.

Behovet for specialmateriel og -udrustning foreslås aftalt med kommunen i forbindelse med etableringen af bedriftværnet, jf. omtalen ovenfor i forbindelse med § 5 om de opgaver, bedriftværnet skal kunne udføre.

Materieloversigter

Personlig udrustning

Standardmateriel

Specialmateriel og -udrustning

I vurderingen af tidspunktet for anskaffelsen af materiellet skal virksomhederne være opmærksom på, at der for noget af materiellet kan være lang leveringstid, og at andet - mere specielt - materiel kan være meget vanskeligt at skaffe under krise eller krigstid. Det taler for, at sådant materiel anskaffes i fredstid.

**Anskaffelsestids-
punkt**

Materiel og udrustning, som indgår i virksomhedens produktion, f.eks. som lagervarer eller som en del af det daglige beredskab, stilles til rådighed for bedriftværnet ved dettes etablering under krise eller krig.

Vandfyldte slangevinder, trykladede håndslukkere og lign. kan alene betragtes som supplement til bedriftværnets materiel.

**Supplement til be-
driftværnets mate-
riel**

Anvendelsen af bedriftværnet skal koordineres med virksomhedens øvrige sikkerheds- og beredskabsforanstaltninger. Herved sikres det bl.a., at der opnås den størst mulige fredstidsudnyttelse af bedriftværnet.

Det kan ske ved anskaffelse af materiel udover det krævede minimum eller ved at anskaffe det krævede materiel på et tidligere tidspunkt end fastlagt af kommunalbestyrelsen.

En fredstidsudnyttelse af bedriftværnet kan øge sikkerheden i det daglige og give bedriftværnet øget troværdighed. Desuden kan virksomhederne undgå problemer i forbindelse med akutte materielanskaffelser under krise eller krig.

Omstilling af bedriftværnet til forholdene under krise eller krig vil blive lettere, hvis bedriftværnet allerede i fredstid er indarbejdet som en del af virksomhedens organisation.

Hvis virksomheden ønsker at anvende bedriftværnet i fredstid, anbefales det, at anskaffelser af materiel m.v. til bedriftværnet foretages med udgangspunkt i materieloversigterne for de enkelte bedriftværnstyper (bilag b - d) evt. suppleret med særligt udstyr efter virksomhedens behov.

**Supplerende mate-
riel anskaffelser**

I bilag f er medtaget en liste med en anbefaling af materiel og udrustning udover den anbefalede beholdning, hvis virksomhederne ønsker at anvende bedriftværn som led i det daglige beredskab.

Desuden indeholder bilaget forslag til supplerende materielanskaffelser til bedriftværnets anvendelse under krise eller krig.

Ved eventuel deponering af materiel og aggregater, der kræver langtidskonservering, anbefales det at følge leverandøranvisninger eller Beredskabsstyrelsens tekniske retningslinjer. Disse retningslinjer kan rekvireres i Beredskabsstyrelsen. Desuden bør der gennemføres en systematisk vedligeholdelse.

**Deponering af ma-
teriel**

Materiel og aggregater anbefales henstillet i tørre lokaliteter uden direkte påvirkning af sollys.

Når materiel og aggregater skal tages i brug, anbefales det at følge leverandørens eller de tekniske retningslinjers anvisninger.

5. Tilsyn m.v.

§ 12. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de bedriftsværnspligtige virksomheder, som kommunalbestyrelsen har pålagt at oprette bedriftsværn. Tilsynet omfatter udarbejdelse af bedriftsværnsplanen, jf. § 4, og den heri fastlagte organisation, jf. § 9, udpegning af bedriftsværnets personale, jf. § 10, stk. 2, og anskaffelse af bedriftsværnsmateriellet, jf. § 11, stk. 2. Kommunalbestyrelsens tilsyn

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan påbyde den bedriftsværnspligtige virksomhed at afhjælpe mangler ved bedriftsværnet og kan bestemme, at den bedriftsværnspligtige virksomhed under krise eller krig skal afholde øvelser. Mangler ved bedriftsværnet

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan kræve oplysninger om den bedriftsværnspligtige virksomhed til brug for udøvelsen af beføjelsen efter stk. 1, og kan ved eftersyn på den bedriftsværnspligtige virksomhed påse, at reglerne i denne bekendtgørelse efterkommes. Virksomhedens oplysningspligt

Ved bestemmelsen er det fastlagt, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med alle de virksomheder, dvs. statslige, amtskommunale og kommunale myndigheder, offentlige og private virksomheder og institutioner, som kommunalbestyrelsen i medfør af § 1 har pålagt at oprette bedriftsværn.

Kommunalbestyrelsen skal påse, at virksomheden udarbejder en bedriftsværnsplan, og at udpegninger af medarbejdere og materielanskaffelser, der skal foretages i fredstid, gennemføres. Desuden skal kommunalbestyrelsen påse, at det udpegede personale uddannes, hvis dette ikke er i besiddelse af de fornødne kvalifikationer.

Kommunalbestyrelsen kan afkræve de virksomheder, der er pålagt bedriftsværnspligt, at afgive de fornødne oplysninger til brug ved udøvelsen af tilsynet.

Hvis tilsynet viser, at virksomheden f.eks. ikke har udarbejdet en bedriftsværnsplan, udpeget personale, foretaget materielanskaffelser eller taget andre skridt til at oprette bedriftsværn på virksomheden, bør kommunalbestyrelsen give virksomheden påbud om at afhjælpe manglerne, således at det påbudte bedriftsværn bliver oprettet. Efterkommes påbud om oprettelse af bedriftsværn ikke, kan virksomheden i medfør af § 20 straffes med bøde eller hæfte.

Der kan ikke i medfør af § 12, stk. 2, stilles krav om, at der skal gennemføres øvelser i fredstid.

Om der skal holdes øvelser i fredstid afgøres således alene af den bedriftsværnspligtige virksomhed. Det kan anbefales, at der på frivillig basis gennemføres øvelser sammen med det kommunale redningsberedskab især i de virksomheder, der har besluttet at anvende bedriftsværnet som en del af virksomhedens daglige beredskab. **Øvelser i fredstid**

På de virksomheder, der er omfattet af reglerne om brandsyn, jf. beredskabslovens § 36, kan det anbefales, at tilsynet med bedriftværn foretages i forbindelse med brandsynet.

Desuden bør der i muligt omfang føres tilsyn med, at bedriftværnene udbygges i tilfælde af krise eller krig.

§ 13. Kommunalbestyrelsen kan ved eftersyn på de virksomheder, der er omfattet af § 2, påse, at de nævnte beredskabsforanstaltninger er etableret. Bestemmelsen gælder ikke for forsvarets etableringer.

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at påse, at de virksomheder, der er omfattet af § 2, har etableret de fornødne beredskabsforanstaltninger.

Kommunalbestyrelsen vil normalt fra den pågældende § 2-virksomhed modtage meddelelse om, hvilke afdelinger af § 2-virksomheden, der ligger inden for kommunens område.

§ 14. Eftersynet foretages uden retskendelse. Den, der foretager eftersynet, skal være i besiddelse af legitimation, udstedt af kommunalbestyrelsen, eller såfremt eftersynet foretages for flere kommuner, af de pågældende kommunalbestyrelser.

Bestemmelsen angår såvel tilsynet i medfør af § 12, som eftersynet i medfør af § 13.

§ 15, stk. 1. Det påhviler den bedriftværnspligtige virksomhed at foretage af- og tilmelding til vedkommende kommunalbestyrelse i tilfælde af den bedriftværnspligtige virksomheds flytning.

Ved virksomhedens flytning til en anden kommune afgøres spørgsmålet om virksomhedens fortsatte bedriftværnspligt af den ny kommune. Det kan anbefales, at fraflytningskommunen, f.eks. ved fremsendelse af virksomhedens bedriftværnsplan, orienterer den ny kommune om virksomhedens bedriftværnspligt.

§ 15, stk. 2. Nedlægges den bedriftværnspligtige virksomhed eller ændres produktionen i væsentlig grad, giver den bedriftværnspligtige virksomhed meddelelse herom til vedkommende kommunalbestyrelse. Medfører ændringen af den bedriftværnspligtige virksomheds produktion, at virksomheden ikke mere er omfattet af kriterierne i § 1, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen godkende, at bedriftværnet nedlægges.

Nedlægges virksomheden bortfalder bedriftværnspligten. Derimod har ejerskifte, herunder omdannelse til anden ejerform, ikke indflydelse på bedriftværns-

pligten, hvis virksomhedens aktiviteter i det væsentlige fortsætter uændret, således at den fortsat er omfattet af kriterierne i § 1.

Ændres virksomhedens produktion derimod i væsentlig grad, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om virksomheden fortsat skal være bedriftværnspligtig, eller om der skal foretages ændringer i bedriftværnet.

6. Øvrige bestemmelser

§ 16. Udgifterne til bedriftværnet påhviler den bedriftværnspligtige virksomhed. Udgifter til bedriftværn

Alle udgifter til bedriftværnet påhviler efter bestemmelsen virksomheden.

§ 17. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal i tilfælde af krise eller krig iværksætte de beredskabsforanstaltninger, som kommunalbestyrelsen bestemmer, herunder udbygge det daglige beredskab i overensstemmelse med bedriftværnsplanen med henblik på umiddelbart at kunne bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig, jf. § 4, stk. 2. Fuldt udbygget bedriftværn

Stk. 2. Ved iværksættelse af beredskabsforanstaltninger efter stk. 1, udpeges og uddannes det bedriftværnspersonale, der ikke tidligere er uddannet, jf. § 6, stk. 2 og 3, og der anskaffes det materiel, som er påkrævet for at etablere et fuldt udbygget bedriftværn, og som ikke tidligere er anskaffet, jf. § 11, stk. 2. Beredskabsforanstaltninger

Under krise eller krig skal virksomhedernes bedriftværn udbygges i overensstemmelse med bedriftværnsplanen.

Bedriftværnsleder, stedfortræder for lederen og gruppeførere skal være udpeget i fredstid. De skal desuden opfylde de kvalifikationskrav, der fremgår af bilag 3 til bekendtgørelsen. Hvis dette ikke er tilfældet ved iværksættelse af beredskabsforanstaltninger, skal disse personer uddannes, evt. efter påbud fra kommunalbestyrelsen.

Desuden skal det øvrige personale til bedriftværn uddannes, og det manglende materiel skal anskaffes.

Undladelse af at efterkomme kommunalbestyrelsens påbud om uddannelse af personale, materielanskaffelser eller andre beredskabsforanstaltninger kan straffes, jf. § 20.

Bestemmelserne i § 17, stk. 1, og § 20 gælder ikke for de virksomheder, der er omfattet af bekendtgørelsens § 2, herunder forsvarrets myndigheder og etableringer.

§ 17, stk. 3. De virksomheder der er omfattet af § 2, skal i tilfælde af krise eller krig iværksætte de beredskabsforanstaltninger, som kommunalbestyrelsen bestemmer.

Når beredskabet under krise eller krig forhøjes, giver Beredskabsstyrelsen kommunalbestyrelserne meddelelse om at iværksætte beredskabsforanstaltninger i de virksomheder, der er omfattet af § 2.

Meddelelsen videresendes af kommunalbestyrelserne til de virksomheder, der

er omfattet af § 2.

Da forswarets etableringer ikke er omfattet af § 13 om kommunalbestyrelsens eftersyn hos § 2-virksomheder indebærer det, at kommunalbestyrelsen ikke har grundlag for at pålægge forswarets etableringer beredskabsforanstaltninger.

Kommunalbestyrelsens opgave bliver således alene at videresende Beredskabsstyrelsens meddelelse til forswarets etableringer. Forinden meddelelsen udsendes, aftaler Beredskabsstyrelsen indholdet heri med Forsvarsministeret.

§ 18. Enhver, der ved varsling om brand eller anden ulykke eller overhængende fare herfor befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, har pligt til at efterkomme de anvisninger, der gives af bedriftværnet.

Bedriftværnets myndighed

Bestemmelsen svarer til beredskabslovens § 41.

Når bedriftværnet er indsat, skal enhver, der befinder sig på virksomhedens område, efterkomme bedriftværnslederens anvisninger.

Bestemmelsen indebærer, at bedriftværnslederen har samme myndighed som indsatslederen fra det kommunale redningsberedskab, indtil denne ankommer til virksomheden, jf. § 7, stk. 2. Bedriftværnslederen kan bl.a. lade personer fjerne fra overhængende fare samt foretage afspærring af det farlige område.

Hvis bedriftværnslederens anvisninger ikke efterkommes, er han berettiget til at anvende de fornødne midler til anvisningernes gennemførelse.

§ 19. Foruden denne bekendtgørelses bestemmelser gælder tillige sådanne regler, som i medfør af beredskabsloven eller anden lovgivning måtte være fastsat om brand- og sikkerhedsforhold på virksomheder.

Andre regler om brand- og sikkerhedsforhold

Som eksempler på sådanne regler kan nævnes lov om arbejdsmiljø og regler fastsat i medfør heraf, som f.eks. bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde og bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Desuden kan henvises til de regler, der er nævnt i bekendtgørelsens bilag 1, b og c.

7. Straffebestemmelser

§ 20. Den, der undlader at efterkomme påbud efter § 1, stk. 2, § 4, stk. 1-4, § 8, stk. 1, § 9, stk. 2, § 11, stk. 2, § 12, stk. 2 og 3, § 17, stk. 1, og § 18 straffes med bøde eller hæfte. Virksomheden

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer til straffebestemmelser, der indsættes i bekendtgørelser, som pålægger offentlige myndigheder eller private virksomheder og personer pligter. Bestemmelsen omfatter også kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse.

§ 21. Det bedriftværnspligtige personale, jf. § 10, stk. 1, er i medfør af beredskabslovens § 67, stk. 2, under krise eller krig omfattet af bestemmelserne i §§ 60 - 66 i beredskabsloven om straffe og disciplinarmidler. Personalet (under krise eller krig)

Bestemmelsen indebærer, at bedriftværnspersonalet under krise eller krig er undergivet samme straffe- og disciplinarestemmelser som værnepligtigt personale og andet personel i redningsberedskabet, jf. beredskabslovens § 67.

8. Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 22. stk. 1. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 1998.

Ikrafttræden

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 39 af 6. februar 1951 om bedriftværn.

”Gamle” bedriftværn

I medfør af beredskabslovens § 81 opretholdes bedriftværn, der er etableret i henhold til den lovgivning, der var gældende før beredskabslovens ikrafttræden (1. januar 1993).

Ifølge bestemmelsen kan kommunalbestyrelsen beslutte, at et sådant bedriftværn skal nedlægges.

Ifølge forarbejderne til beredskabsloven bør kommunalbestyrelsen ved afgørelse af, om de pr. 1. januar 1993 bestående bedriftværn efter ansøgning skal nedlægges, lægge vægt på, om den pågældende virksomhed m.v. ville kunne pålægges bedriftværnspligt efter § 37.

Det indebærer, at kriterierne i § 1, stk. 2, også skal anvendes, når kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om nedlæggelse af et bestående bedriftværn.

Det gælder dog ikke virksomheder, der er omfattet af bekendtgørelsens § 2. Hvis en virksomhed med afdelinger i flere kommuner, f.eks. i forbindelse med en omlægning ønsker at nedlægge et eller flere bedriftværn, skal den således ikke ansøge de enkelte kommunalbestyrelser om tilladelse.

Offentlige myndigheder og offentlige og private virksomheder og institutioner, som efter de hidtil gældende regler ikke skulle oprette bedriftværn, eller som helt eller delvis er blevet fritaget for at oprette bedriftværn, kan pålægges at oprette bedriftværn efter reglerne i denne bekendtgørelse.

Tidligere dispensationer

Bestående bedriftværn, der ikke nedlægges, skal opfylde bekendtgørelsens krav, bl.a. til dimensioneringen af personalet og materiellet.

9. Bedriftværnets anvendelse i fredstid

Kommunalbestyrelsen kan i medfør af beredskabsloven § 37 pålægge offentlige myndigheder og offentlige og private virksomheder og institutioner at træffe foranstaltninger til deres beskyttelse under krise eller krig (bedriftværn).

Selv om bedriftværn således efter loven er en beskyttelsesforanstaltning for virksomhederne under krise eller krig skal det anbefales, at virksomhederne anvender bedriftværnet eller dele heraf i fredstid.

Baggrunden herfor er, at selv om samfundet i fredstid disponerer over et redningsberedskab, der hurtigt kan møde på et skadested, kan det være af afgørende betydning ved brand, akutte uheld med farlige stoffer, eller ved anden ulykke, at virksomhedens medarbejdere foretager sig nogle hensigtsmæssige aktiviteter inden det kommunale redningsberedskab når frem. Det gælder navnlig, hvor tidsfaktoren og lokalkendskabet på virksomheden har afgørende betydning. Desuden bør de kunne bistå det kommunale redningsberedskab i forbindelse med den egentlige indsats.

Der er i bilag f medtaget en liste over materiel, herunder rednings- og førstehjælpsmateriel, og personlig udrustning, der kan anbefales, hvis virksomheden vælger at anvende bedriftværnet i fredstid, dvs. i forbindelse med den daglige drift.

Det forudsættes, at personale, der skal anvende væsentlige dele af dette udstyr, har en særlig uddannelse, der ligger ud over de kvalifikationskrav, der fremgår af bilag 3 til bekendtgørelsen.

Bedriftværnet vil i fredstid først og fremmest kunne yde hjælp til det kommunale redningsberedskab i form af vejledning, idet bedriftværnspersonalet med sit indgående kendskab til virksomheden vil være i stand til at give den kommunale indsatsleder relevante oplysninger.

Som eksempel på afhjælpende opgaver, der kan løses i fredstid kan nævnes:

- livreddende førstehjælp
- afspærre risikoområder
- oprette ventepladser for tilskadekomne
- transportere tilskadekomne til venteplads
- informere om adgangsveje
- informere om risikomomenter i området
- følgeskadebekæmpelse
- medvirke til skadebegrænsning
- medvirke til standsning af produktionsprocesser m.v.
- medvirke til værdiredning, herunder
- sikre truede maskiner, dataanlæg, sagsakter, tegninger m.v.
- medvirke til efterslukning
- bevogte skadede bygninger

Formålet med fredstidsanvendelse

Afhjælpende opgaver

I tilfælde af brand, eksplosioner, bombetrusler eller lignende er det vigtigt at kunne forlade bygninger eller områder hurtigt og sikkert.

Det er derfor af afgørende betydning, at der foreligger instrukser om varsling og evakuering af personer, der befinder sig på virksomhedens område. Mærkning af flugtveje, samlingspladser og registrering og lign. indgår i sådanne instrukser.

For at give bedriftværnet de bedste muligheder for at løse dets opgaver i krigstid er det væsentligt, at bedriftværnet allerede i fredstid er forankret i virksomheden.

Denne forankring kan opnås ved, at bedriftværnets organisation og dermed bedriftværnets personale har beredskabsopgaver i forbindelse med virksomhedens daglige drift. **Organisering**

Synliggørelsen af bedriftværnet i virksomheden kan understøttes ved, at alle virksomhedens medarbejdere er orienteret om bedriftværnets opgaver og organisation samt dets relationer til sikkerhedsorganisationen og eventuelle andre beredskabsorganisationer i virksomheden.

Bedriftværnet kan forankres i virksomheden på en enkel måde ved at knytte det til sikkerhedsorganisationen, f.eks. med den daglige leder som bedriftværnsleder og medlemmerne af sikkerhedsorganisationen som gruppeførere, specialister m.v.

Herved kan bedriftværnet også indgå i en række forebyggende opgaver, f.eks. **Forebyggende opgaver**

- udarbejdelse af risikobeskrivelser og –vurderinger
- udarbejdelse af overordnede beredskabsplaner
- varetagelse af intern beredskabsuddannelse
- planlægning af værdiredning
- planlægning af skadebegrænsning
- udarbejdelse af instrukser om varsling og evakuering af personer
- udarbejdelse af interne sikkerhedsinstrukser og vejledninger
- varetagelse af kontakt til myndighederne
- gennemførelse af besluttede sikkerheds- og brandforebyggende foranstaltninger
- sikring af, at brandadskillelser opretholdes
- samarbejde med den kommunale brandmyndighed
- betjening af brandslukningsanlæg
- brandvagt ved udførelse af varmt arbejde
- opretholdelse af ordensmæssige forhold
- tilsyn med flugtvejsmærkning

Sikkerhedsorganisationens medlemmer har normalt et godt kendskab til virksomhedens indretning. Samtidig har sikkerhedsorganisationen en række

opgaver inden for f.eks. afmærkning, flugtveje, opbevaring af farlige stoffer og materialer, nødbelysning mm., der i en vis udstrækning også indgår i bedriftværnens opgaver.

Ved at knytte bedriftværnet til sikkerhedsorganisationen kan virksomheden opnå en fredsmæssig nyttiggørelse af de omkostninger, der er forbundet med etableringen af bedriftværnet.

Eksistensen af bedriftværn eller tilsvarende beredskaber har især på brandfarlige og samfundsvigtige virksomheder i en række tilfælde vist sin berettigelse. Det anbefales derfor, at virksomheder, som får påbud om oprettelse af bedriftværn, inddrager bedriftværnet i det daglige beredskab på virksomheden.

Med henblik på denne anvendelse af bedriftværnet i fredstid anbefales det, at der afholdes regelmæssige øvelser eventuelt i samarbejde med det kommunale redningsberedskab.

Samarbejde med det kommunale redningsberedskab

Det kommunale redningsberedskab kan bistå ved udarbejdelse af øvelsesplaner for sådanne øvelser.

Gennem afholdelse af sådanne øvelser sikres en vedligeholdelse, ajourføring og synliggørelse af bedriftværnet.

Bilag a - Bekendtgørelse om bedriftværn

I medfør af § 37, stk. 1, og § 70, stk. 4 og 5, i beredskabsloven, lov nr. 1054 af 23. december 1992, fastsættes:

Kapitel 1

Bedriftværnspligtig

§ 1. Ved bedriftværnspligtig virksomhed forstås i denne bekendtgørelse enhver offentlig myndighed samt enhver offentlig eller privat virksomhed og institution, som kommunalbestyrelsen har pålagt at oprette bedriftværn til deres beskyttelse under krise eller krig, jf. stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, jf. dog § 2, pålægge følgende at oprette bedriftværn:

- 1) Offentlige myndigheder og offentlige eller private virksomheder og institutioner, der under krise eller krig er af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion, jf. bilag 1, a,
- 2) offentlige eller private virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljøet, jf. bilag 1, b,
- 3) offentlige eller private virksomheder, som på grund af deres produktion eller oplags størrelse kan udgøre en risiko for omgivelserne, og som er beliggende i tæt bebyggede områder med blandet boligbebyggelse og industri, jf. bilag 1, c.

§ 2. Kommunalbestyrelsens beføjelser efter § 1, stk. 2, gælder ikke for virksomheder, der har afdelinger i flere kommuner, jf. bilag 2, og som etablerer eller har etableret sådanne beredskabsforanstaltninger, at de ved egne hjælpemidler umiddelbart kan bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig. En vejledende udtalelse herom kan indhentes fra Beredskabsstyrelsen.

§ 3. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der oprettes et fælles bedriftværn for bedriftværnspligtige virksomheder, der er beliggende i samme bygning eller i umiddelbar nærhed af hinanden.

Kapitel 2

Bedriftværnspligten

Planlægning af bedriftværnet

§ 4. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal i samarbejde med den bedriftværnspligtige virksomheds sikkerhedsorganisation og eventuelle andre beredskabsorganisationer udarbejde en plan, der indeholder oplysninger om bedriftværnets omfang og organisation. Planen skal angi-

ve, hvor mange personer der indgår i bedriftværnet, jf. § 6, stk. 1 og 2, samt det materiel og den personlige udrustning, som bedriftværnet skal være forsynet med, jf. § 11.

Stk. 2. Planen skal endvidere indeholde oplysninger om, hvorledes den bedriftværnspligtige virksomheds daglige beredskab til forebyggelse og bekæmpelse af ulykker skal indgå i bedriftværnet og i nødvendigt omfang udbygges med henblik på, at bedriftværnet ved egne hjælpemidler umiddelbart kan bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig på den bedriftværnspligtige virksomheds område.

Stk. 3. Som et led i bedriftværnsplanlægningen skal den bedriftværnspligtige virksomhed - i den udstrækning sådanne instrukser ikke er udarbejdet som led i det daglige beredskab - udarbejde

- 1) en instruks for varsling af de personer, der befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, om brand eller anden ulykke eller overhængende fare herfor og
- 2) en instruks for evakuering af de personer, der befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, og som ikke indgår i bedriftværnet.

Stk. 4. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal sende planen til orientering for kommunalbestyrelsen.

Bedriftværnets opgaver og organisation

§ 5. Bedriftværnet har til opgave

- 1) At befri fastklemte og indespærrede,
- 2) at yde førstehjælp til personer, der er kommet til skade, og bringe dem i sikkerhed,
- 3) at påbegynde et slukningsarbejde, herunder begrænse udbredelse af opståede brande, og
- 4) at indlede bekæmpelse af uheld med farlige stoffer.

Stk. 2. Bedriftværnet organiseres i grupper til brandslukning og redning samt afhængig af den bedriftværnspligtige virksomheds karakter grupper til specialopgaver, der bl.a. kan varetage opgaver i forbindelse med kommunikation, værdisikring, radioaktiv forurening og bekæmpelse af uheld med farlige stoffer.

§ 6. I samarbejde med den bedriftværnspligtige virksomheds sikkerhedsorganisation og eventuelle andre beredskabsorganisationer udpeger den bedriftværnspligtige virksomhed en bedriftværnsleder og eventuelt en stedfortræder for denne samt det fornødne antal gruppeførere og medarbejdere til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet.

Stk. 2. Den bedriftværnspligtige virksomhed udpeger øvrige medarbejdere til bemanning af grupperne, jf. § 5, stk. 2, i et sådant omfang, at et fuldt udbygget bedriftværn kan etableres under krise eller krig. Udpegning af disse medarbejdere kan finde sted i en krise- eller krigssituation.

Stk. 3. De udpegede medarbejdere, der er nævnt i stk. 1 og 2, skal gennem en uddannelse eller på anden måde opfylde de kvalifikationskrav, der er fastlagt i bilag 3.

§ 7. Bedriftværnslederen forestår opbygningen af den bedriftværnspligtige virksomheds bedriftværn, samt leder og har ansvaret for uddannelse af de medarbejdere, der indsættes til løsning

af bedriftværnets opgaver.

Stk. 2. Indtil indsatslederen fra det kommunale redningsberedskab kan overtage den tekniske ledelse af indsatsen varetager bedriftværnslederen ledelsen af bedriftværnets indsats.

§ 8. Ved kommunalbestyrelsens påbud om oprettelse af bedriftværn, jf. § 1, stk. 2, fastlægges omfanget af den bedriftværnspligtige virksomheds fuldt udbyggede bedriftværn, herunder at den bedriftværnspligtige virksomhed mindst skal oprette en af følgende bedriftværnstyper afhængig af antallet af samtidigt beskæftigede:

- 1) For bedriftværnspligtige virksomheder med mindre end 25 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 1), der består af 1 bedriftværnsleder, 1 gruppefører og 4 medarbejdere,
- 2) for bedriftværnspligtige virksomheder til og med 100 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 2), der består af 1 bedriftværnsleder, 2 gruppeførere og 9 medarbejdere,
- 3) for bedriftværnspligtige virksomheder med mere end 100 samtidigt beskæftigede oprettes bedriftværn (type 3), der består af 1 bedriftværnsleder og 1 stedfortræder for denne samt 2 gruppeførere og 9 medarbejdere for hver påbegyndt 100 samtidigt beskæftigede.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der under hensyn til den bedriftværnspligtige virksomheds karakter og daglige beredskab oprettes et bedriftværn af et andet omfang og med en anden organisation end det, der fremgår af stk. 1 og af § 9, stk. 1 og 2.

§ 9. Bedriftværnstyperne oprettes med kombinerede grupper til brandsluknings- og redningsindsatsen, jf. § 5, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den bedriftværnspligtige virksomheds karakter pålægge den bedriftværnspligtige virksomhed at oprette grupper til specialopgaver, jf. § 5, stk. 2.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan godkende en anden sammensætning af grupperne til brandsluknings- og redningsindsatsen, jf. stk. 1.

Kapitel 3

Bedriftværnspersonalet

§ 10. De udpegede medarbejdere, jf. § 6, stk. 1 og 2, har pligt til under krise eller krig at indgå i bedriftværnet og at deltage i den fornødne uddannelse og i øvelser.

Stk. 2. Den bedriftværnspligtige virksomhed giver samtidig med indsendelse af bedriftværnsplanen, jf. § 4, stk. 4, kommunalbestyrelsen orientering om de udpegede medarbejdere, jf. § 6, stk. 1.

Kapitel 4

Bedriftværnets materiel og udrustning

§ 11. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal sikre, at det fuldt udbyggede bedriftværn, jf. § 4, stk. 2, råder over materiel og personlig udrustning i et omfang, så bedriftværnet kan varetage de

opgaver, der er nævnt i § 5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med pålægget af bedriftværnspligten bestemme, hvilket materiel og hvilken udrustning der skal være til rådighed for et fuldt udbygget bedriftværn, herunder hvor meget der skal være anskaffet i fredstid.

Kapitel 5

Tilsyn m.v.

§ 12. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de bedriftværnspligtige virksomheder, som kommunalbestyrelsen har pålagt at oprette bedriftværn. Tilsynet omfatter udarbejdelse af bedriftværnsplanen, jf. § 4, og den heri fastlagte organisation, jf. § 9, udpegning af bedriftværnets personale, jf. § 10, stk. 2, og anskaffelse af bedriftværnsmateriellet, jf. § 11, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan påbyde den bedriftværnspligtige virksomhed at afhjælpe mangler ved bedriftværnet og kan bestemme, at den bedriftværnspligtige virksomhed under krise eller krig skal afholde øvelser.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan kræve oplysninger om den bedriftværnspligtige virksomhed til brug for udøvelsen af beføjelsen efter stk. 1, og kan ved eftersyn på den bedriftværnspligtige virksomhed påse, at reglerne i denne bekendtgørelse efterkommes.

§ 13. Kommunalbestyrelsen kan ved eftersyn på de virksomheder, der er omfattet af § 2, påse, at de nævnte beredskabsforanstaltninger er etableret. Bestemmelsen gælder ikke for forsvarrets etableringer.

§ 14. Eftersynet foretages uden retskendelse. Den, der foretager eftersynet, skal være i besiddelse af legitimation, udstedt af kommunalbestyrelsen, eller såfremt eftersynet foretages for flere kommuner, af de pågældende kommunalbestyrelser.

§ 15. Det påhviler den bedriftværnspligtige virksomhed at foretage af- og tilmelding til vedkommende kommunalbestyrelse i tilfælde af den bedriftværnspligtige virksomheds flytning.

Stk. 2. Nedlægges den bedriftværnspligtige virksomhed eller ændres produktionen i væsentlig grad, giver den bedriftværnspligtige virksomhed meddelelse herom til vedkommende kommunalbestyrelse. Medfører ændringen af den bedriftværnspligtige virksomheds produktion, at virksomheden ikke mere er omfattet af kriterierne i § 1, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen godkende, at bedriftværnet nedlægges.

Kapitel 6

Øvrige bestemmelser

§ 16. Udgifterne til bedriftværnet påhviler den bedriftværnspligtige virksomhed.

§ 17. Den bedriftværnspligtige virksomhed skal i tilfælde af krise eller krig iværksætte de beredskabsforanstaltninger, som kommunalbestyrelsen bestemmer, herunder udbygge det daglige beredskab i overensstemmelse med bedriftværnsplanen med henblik på umiddelbart at kunne bekæmpe virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 2. Ved iværksættelsen af beredskabsforanstaltninger efter stk. 1, udpeges og uddannes det bedriftværnspersonale, der ikke tidligere er uddannet, jf. § 6, stk. 2 og 3, og der anskaffes det materiel, som er påkrævet for at etablere et fuldt udbygget bedriftværn, og som ikke tidligere er anskaffet, jf. § 11, stk. 2.

Stk. 3. De virksomheder, der er omfattet af § 2, skal i tilfælde af krise eller krig iværksætte de beredskabsforanstaltninger, som kommunalbestyrelsen bestemmer.

§ 18. Enhver, der ved varsling om brand eller anden ulykke eller overhængende fare herfor befinder sig på den bedriftværnspligtige virksomheds område, har pligt til at efterkomme de anvisninger, der gives af bedriftværnet.

§ 19. Foruden denne bekendtgørelses bestemmelser gælder tillige sådanne regler, som i medfør af beredskabsloven eller anden lovgivning måtte være fastsat om brand- og sikkerhedsforhold på virksomheder.

Kapitel 7

Straffebestemmelser

§ 20. Den, der undlader at efterkomme påbud efter § 1, stk. 2, § 4, stk. 1-4, § 8, stk. 1, § 9, stk. 2, § 11, stk. 2, § 12, stk. 2 og 3, § 17, stk. 1, og § 18 straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 21. Det bedriftværnspligtige personale, jf. § 10, stk. 1, er i medfør af beredskabslovens § 67, stk. 2, under krise eller krig omfattet af bestemmelserne i §§ 60 - 66 i beredskabsloven om straffe og disciplinarmidler.

Kapitel 8

Ikræfttrædelsesbestemmelser

§ 22. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 1998.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 39 af 6. februar 1951 om bedriftværn.

Indenrigsministeriet, den 11. juni 1998

Thorkild Simonsen

/ Anders Nørregaard

Bilag 1

a. Ad bekendtgørelse § 1, stk. 2, nr. 1

Bestemmelsen omfatter offentlige myndigheder og private og offentlige virksomheder og institutioner, der under krise eller krig er af væsentlig betydning for samfundets fortsatte funktion, f.eks.:

- Kommunale og amtskommunale forvaltninger og lign.,
- ministerier, styrelser, direktorater og lign.,
- domstole, politiembeder og andre statslige myndigheder og lign.,
- sygehuse,
- luft- og andre trafikhavne,
- entreprenørvirksomheder med beredskabskontrakter,
- kommunikationsvirksomheder/ centre,
- transportvirksomheder inden for fly-, skibs-, tog- og vejtrafik,
- forsyningsvirksomheder inden for varme-, kloak-, naturgas-, el-, olie-, drivmiddel- og vandforsyning,
- pengeinstitutter med beredskabskontrakter el. lign.,
- prioriterede virksomheder, jf. bekendtgørelse om prioriterede virksomheder m.v.

b. Ad bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 2

Bestemmelsen vedrører virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles faste, flydende eller luftformige brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan udgøre en væsentlig risiko for personer, ejendom eller miljøet. Det drejer sig om virksomheder, der er omfattet af følgende regler om:

- Opbevaring af visse former for nitrocellulose,
- opbevaring af chlorater og perchlorater,
- opbevaring af faste ammoniumnitratindholdige produkter med højt nitrogenindhold,
- fyrværkeri,
- brandfarlige væsker,
- F-gas (Flaskegas),
- eksplosivstoffer,
- våben og ammunition,
- krigsmateriel,
- vurdering af sikkerheden i forbindelse med risikobetonede aktiviteter, der kan medføre et større uheld (Seveso),
- genteknologi.

Andre tilsvarende regler, herunder regler der fastsættes i medfør af beredskabslovens § 33.

c. Ad bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 3

Bestemmelsen vedrører virksomheder, som på grund af deres produktion eller oplags størrelse kan udgøre en risiko for omgivelserne, og som er beliggende i tæt bebyggede områder med

blandet boligbebyggelse og industri.

Det drejer sig om virksomheder, der omfattes af følgende regler om:

- sprøjtemaling og lakering med brandfarlige væsker,
- træbearbejdning og træoplag,
- plast,
- korn- og foderstofvirksomheder,
- visse brandfarlige virksomheder og oplag,
- brandværnsforanstaltninger ved fremstilling og oplagring af mel.

Andre tilsvarende regler, herunder regler der fastsættes i medfør af beredskabslovens § 33.

Bilag 2**Ad bekendtgørelsens § 2**

Kommunalbestyrelsens beføjelser efter § 1, stk. 2, gælder ikke for visse typer af virksomheder. Det er en betingelse, at virksomheden har afdelinger i flere kommuner, og at den etablerer beredskabsforanstaltninger til ved egne hjælpemidler umiddelbart at kunne beskytte et organisatorisk eller fysisk sammenhængende system mod virkningerne af begrænsede skader under krise eller krig.

Som eksempler kan nævnes følgende virksomheder:

- El-forsyningsselskaber.
- Jernbaneselskaber og lign.
- Kommunikationsvirksomheder.
- Naturgasselskaber.
- Vandforsyningsvirksomheder.
- Varmeforsyningsvirksomheder.
- Pengeinstitutter.
- Postforsendelsesvirksomheder.
- Told- og skatteforvaltninger.
- Det statslige redningsberedskabs etableringer.

Bilag 3

Ad bekendtgørelsens § 6, stk. 3

Bedriftværnsleder, stedfortræder, gruppeførere og medarbejdere til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet skal gennem uddannelse eller på anden måde opfylde følgende kvalifikationskrav:

Bedriftværnsleder og stedfortræder

Bedriftværnsleder og stedfortræder skal gennem uddannelse eller på anden måde gøres egnet til at forestå opbygningen af virksomhedens bedriftværn og til at udarbejde en bedriftværnsplan. Endvidere skal bedriftværnsleder og stedfortræder kunne forestå den beredskabsmæssige etablering og lede bedriftværnet ved indsættelse under krise eller krig.

Gruppeføreren

Gruppeføreren skal gennem uddannelse eller på anden måde gøres egnet til at kunne instruere personalet i bedriftværnet.

Gruppeføreren skal endvidere kunne lede en gruppe i en indsatssituation under krise eller krig.

Personale til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet

Kvalifikationskravene til dette personale skal fastlægges efter aftale mellem virksomheden og kommunalbestyrelsen.

Øvrigt personale til bedriftværnet

Dette personale skal under krise eller krig kunne løse de opgaver, der er fastsat i bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Kvalifikationskravene til personalet kan f.eks. opfyldes ved gennemførelse af de uddannelser, som er beskrevet i Beredskabsstyrelsens vejledning om bedriftværn.

Bilag b - Bedriftværnstype 1

Virksomheder med færre end 25 samtidigt beskæftigede
Bedriftværn TYPE 1
Bedriftværnsleder
1 gruppefører
4 medarbejdere

Materielfortegnelse til bedriftværnstype 1

Rednings- og førstehjælpsmateriel:

- 2 bårer
- 10 tæpper
- 1 bærestykke
- 2 forbindelsestasker, hver indeholdende:
  - 5 stk. kompresforbinding (7 x 7 cm)
  - 10 stk. kompresforbinding (17 x 17 cm)
  - 10 stk. trekantede tørklæder
  - 1 stk. universalsaks
  - 1 æske sikkerhedsnåle
  - 3 stk. trækodser
  - 1 stk. blok, A6
  - 1 stk. blyant
  - 10 stk. skadesteds kort
  - 1 stk. 2 m sejlgarn
  - 1 stk. 1 m² plastic
  - 1 stk. indholdsfortegnelse
- 1 sæt oppustelige bandager
- 5 redningslinjer (10 mm manilla eller tilsvarende) 13 m
- 2 arbejdslygter
- 1 koben

Brandmateriel:

- 4 spandesprøjter (håndsprøjter)
- 12 spande
- 4 svabere
- 2 brandtæpper

Personlig udrustning:

- brandimpregneret arbejdstøj
- sweater eller lignende
- ragsokker
- halsklud (evt. trekantet tørklæde)
- sikkerhedsbrandstøvler (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedsfodtøj)
- godkendt sikkerhedshjelm med nakkelæder (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedshjelm monteret med nakkelæder)
- læderarbejdshandsker
- afmærkning: Refleks og funktion i bedriftværnet
- lommelygte
- personlig enkeltmandsforbinding

Den personlige udrustning er ens for ledere og medarbejdere.

Bilag c - Bedriftværnstype 2

<p>Virksomheder med 25 til og med 100 samtidigt beskæftigede</p> <p>Bedriftværn TYPE 2</p> <p>Bedriftværnsleder 2 gruppeførere 9 medarbejdere</p>

Materielfortegnelse til bedriftværnstype 2

Rednings- og førstehjælpsmateriel:

- 4 bårer
- 20 tæpper
- 2 bærestykker
- 4 forbindingstasker, hver indeholdende:
  - 5 stk. kompresforbinding (7 x 7 cm)
  - 10 stk. kompresforbinding (17 x 17 cm)
  - 10 stk. trekantede tørklæder
  - 1 stk. universalsaks
  - 1 æske sikkerhedsnåle
  - 3 stk. træklodser
  - 1 stk. blok, A6
  - 1 stk. blyant
  - 10 stk. skadesteds kort
  - 1 stk. 2 m sejlgarn
  - 1 stk. 1 m² plastic
  - 1 stk. indholdsfortegnelse
- 2 sæt oppustelige bandager
- 10 redningsliner (10 mm manilla snor eller tilsvarende) 13 m
- 4 arbejdslygter
- 1 koben
- 1 stålstand 1,6 m
- 1 stk. rygsæk med håndværktøj til arbejde i træ, indeholdende:
  - 1 stk. mappe med indholdsfortegnelse
  - 20 stk. søm, 4"

- 1 stk. pose for do.
- 1 stk. æske med plaster
- 1 stk. snor, 2 mm x 1 m
- 1 stk. feltlygte
- 2 stk. batterier for do.
- 1 stk. line, 6 mm x 5 m
- 1 stk. hakke
- 1 stk. skaft til do.
- 1 stk. spændingsviser
- 1 stk. universaltang, isoleret
- 1 stk. koben, 16"
- 1 stk. line, 10 mm x 13 m
- 1 stk. håndhammer
- 1 stk. brandmandsøkse
- 1 stk. tæppe
- 1 stk. feltflaske
- 1 stk. stangsneglebor, 16"
- 1 stk. beskytter til stangsnegleboret
- 1 stk. stiksav
- 1 stk. etui til saven
- 1 stk. rørtang, 1½"
- 1 stk. meterstok
- 1 stk. tømmerblyant
- 1 stk. skruetrækker, 100 x 6,5 mm
- 1 stk. spidsmejsel, 8"
- 1 stk. knibtang, 8"

eller værktøj og fremføringsmiddel svarende hertil.

- 1 stk. rygsæk med håndværktøj til arbejde i jern, metal og sten, indeholdende:
  - 1 stk. mappe med indholdsfortegnelse
  - 20 stk. søm, 4"
  - 1 stk. pose for do.
  - 1 stk. æske med plaster
  - 1 stk. snor, 2 mm x 1 m
  - 1 stk. feltlygte
  - 2 stk. batterier for do.
  - 1 stk. hakke
  - 1 stk. skaft til do.
  - 1 stk. line, 6 mm x 5 m
  - 1 stk. universaltang, isoleret
  - 1 stk. koben, 16"

- 1 stk. line, 10 mm x 13 m
- 1 stk. håndhammer
- 1 stk. brandmandsøkse
- 1 stk. tæppe
- 1 stk. feltflaske
- 1 stk. nedstrygerbue
- 12 stk. nedstrygerklinger, 12"
- 1 stk. boltesaks, 18"
- 1 stk. fladmejsel, 8"
- 1 stk. skiftenøgle, 8"

eller værktøj og fremføringsmiddel svarende hertil.

Eventuelle afvigelser i indhold, tilpasset specielle forhold på den enkelte virksomhed, kan være påkrævet.

- afstivningsmateriel i forhold til virksomhedens beskaffenhed og byggestil.

Brandmateriel:

- 4 spandesprøjter (håndsprøjter)
- 12 spande
- 4 svabere
- 2 brandtæpper
- 1 stk. motorsprøjte min. 500 l/min med tilhørende sugemateriel
- slanger, slangekurve, forgrenere, strålerør, ophalerliner og slangekroge i antal og dimensioner svarende til pumpens maksimale vandydelse, afstand til nærmeste vandforsyning og virksomhedens geografiske udstrækning
- reservevandforsyning uafhængig af offentlig vandforsyning til min. 1 times pumpning
- brændstof til min. 1 times pumpning

Andet bedriftværnsmateriel:

- afspærrings- og afmærkningsmateriel afstemt efter virksomhedens art og geografiske udstrækning
- afdækningsplast/materiel til følgeskadebekæmpelse (vand, sod, røg m.m.)
- 1 stk. vand/støvsuger
- 1 stk. dykpumpe
- 5 stk. gummiskrabere

Personlig udrustning

- brandimprægneret arbejdstøj
- sweater eller lignende
- ragsokker

- halsklud (evt. trekantet tørklæde)
- sikkerhedsbrandstøvler (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedsfodtøj)
- godkendt sikkerhedshjelm med nakkelæder (eller evt. virksomhedens anvendte sikkerhedshjelm monteret med nakkelæder)
- læderarbejdshandsker
- afmærkning: Refleks og funktion i bedriftsværnet
- lommelygte
- personlig enkeltmandsforbinding

Den personlige udrustning er ens for leder og medarbejder

Bilag d - Bedriftværnstype 3

Virksomheder med mere end 100 samtidigt beskæftigede
Bedriftværn TYPE 3
Bedriftværnsleder
Stedfortræder
2 gruppeførere *)
9 medarbejdere *)
*) pr. påbegyndt 100 medarbejdere

Materielfortegnelse til bedriftværnstype 3

Rednings- og førstehjælpsmateriel:

Arten og mængden af rednings- og førstehjælpsmateriel svarer til type 2 bedriftværn. Mængden ganges pr. påbegyndt 100 samtidigt fuldtidsbeskæftigede medarbejdere.

Brandmateriel:

Arten og mængden af brandmateriel svarer til type 2 bedriftværn. Mængden ganges pr. påbegyndt 100 samtidigt fuldtidsbeskæftigede medarbejdere.

Antallet af pumper til type 3 bedriftværn skal tilgodese, at der mindst skal være 500 l/min til rådighed pr. gruppe og højest 2 grupper pr. pumpe uanset pumpestørrelse. Reservevandforsyning og brændstofforsyning skal svare til 1 times pumpning med alle pumper.

Ved bedriftværn på virksomheder med f.eks. mere end 500 ansatte træffes individuelle afgørelser vedrørende dimensionering af materiellet - rednings- og førstehjælpsmateriel samt brandmateriel - i relation til virksomhedens art, beskaffenhed og beliggenhed, herunder bl.a. afstand til kommunalt redningsberedskab.

Andet bedriftværnsmateriel:

Svarer til type 2 bedriftværn.

Personlig udrustning:

Svarer til type 2 bedriftværn.

Bilag e - Uddannelse af bedriftværnspersonalet

I bilag 3 til bekendtgørelsen er kvalifikationskravene til bedriftværnspersonalet fastlagt.

Kvalifikationskravene til personalet kan f.eks. opfyldes ved gennemførelse af de uddannelser, som er beskrevet nedenfor.

1. Uddannelse af bedriftværnsledere og deres stedfortrædere

Denne har en varighed på i alt 5 dage. Uddannelsen kan gennemføres som et samlet forløb på 1 uge eller evt. opdelt, jf. bemærkningerne nedenfor til de enkelte dage. Uddannelsen gennemføres i fredstid.

Uddannelsens formål er, at bedriftværnslederen og stedfortræderen skal gøres egnet til at forestå opbygning af virksomhedens bedriftværn og til at udarbejde en bedriftværnsplan.

Endvidere skal de kunne forestå den beredskabsmæssige etablering og lede bedriftværnet ved indsættelse under krise eller krig.

Det er en forudsætning, at de har gennemgået grundlæggende førstehjælp og elementær brandbekæmpelse.

1. dag: Orientering om beredskabet

- Orientering om det statslige-, regionale- og kommunale redningsberedskabs organisation og opgaver.
- Orientering om beredskabsloven.
- Orientering om lovgrundlag for bedriftværn.
- Orientering om den krise/krigsmæssige anvendelse af bedriftværn.
- Orientering om bedriftværnets placering i det kommunale beredskab.
- Orientering om bedriftværnets organisation og opgaver.
- Orientering om den fredsmæssige anvendelse af bedriftværnet.
- Orientering om frivillige organisationer.
- Forevisning af brand-, rednings- og kommunikationsmateriel.
- Praktiske øvelser.

2. dag: Indsættelse af bedriftværnet

- Situationsbedømmelse med henblik på planlægning af og ordre til førsteindsats.
- Iværksættelse af førsteindsats.
- Vurdering af indsatte styrkers tilstrækkelighed.
- Rekognoscering med henblik på planlægning af og ordre til endelig indsats.
- Opfølgning af indsatsen og vurdering af resultatet.
- Samvirke med andre indsatskomponenter.

- Farlige stoffer, herunder opbevaring af disse.
- Praktiske øvelser.

For at få mest muligt ud af uddannelsen bør 1. og 2. dag gennemføres i sammenhæng.

3. dag: Planlægning af bedriftværnet

- Opbygning af bedriftværn under krise eller krig.
- Udfærdigelse og vedligeholdelse af bedriftværnsplan.
- Samarbejde mellem bedriftværnsleder/ myndigheder/ ledelse/ medarbejdere
- Udpegning af øvrigt personale.
- Indkøb af materiel i samarbejde med ledelse og myndighed.
- Øvelse i at udarbejde bedriftværnsplan.

4. dag: Etablering af bedriftværnet i krig

- Beredskabsetablering under krise eller krig.
- Kontakt til virksomhedens ledelse og kommunale myndigheder.
- Øvelser i anvendelse af bedriftværnsplan.

5. dag: Bedriftværnet er beredt!

- Taktiske planspiløvelser.
- Vedligeholdelse af materiel og anskaffelser ved beredskabsforøgelse.
- Udarbejdelse af uddannelsesprogram ved etablering af beredskabet.

For at få mest muligt ud af uddannelsen bør 4. og 5. dag gennemføres i sammenhæng.

Den beskrevne uddannelse er betydelig kortere end uddannelserne for ledere i det øvrige redningsberedskab, hvorfor uddannelsen ikke er kompetencegivende til andre lederposter i redningsberedskabet.

Såfremt der i en virksomhed er interesse for at styrke uddannelsen af bedriftværnets personale, kan det foreslås, at der gennemgås relevante uddannelser i redningsberedskabernes uddannelsessystem.

En udvidelse af ledernes kvalifikationer vil endvidere kunne opnås ved at bedriftværnet afholder fællesøvelser med det kommunale redningsberedskab.

2. Uddannelse af gruppeførere

Uddannelsen har en varighed på 3 dage. Den gennemføres i fredstid.

Det er uddannelsens formål at gøre gruppeføreren egnet til at lede en gruppe i en indsatssituation under krise eller krig. Desuden skal gruppeføreren kunne instruere personalet i bedriftværnet.

Det er en forudsætning, at gruppeføreren har gennemgået grundlæggende førstehjælp og elementær brandbekæmpelse.

1. dag: Generelle orienteringer og praktiske øvelser

- Orientering om det statslige-, regionale- og kommunale redningsberedskabs organisation og opgaver.
- Orientering om beredskabsloven.
- Orientering om lovgrundlag for bedriftværn.
- Orientering om den krise/krigsmæssige anvendelse af bedriftværn.
- Orientering om bedriftværnets placering i det kommunale beredskab.
- Orientering om bedriftværnets organisation og opgaver.
- Orientering om beredskabsetablering under krise eller krig.
- Gruppeførers opgaver under krise eller krig.
- Orientering om den fredsmæssige anvendelse af bedriftværn.
- Forevisning af brand-, rednings- og kommunikationsmateriel.
- Praktiske øvelser.

2. dag. Ledelse af gruppen

- Kommandoforhold.
- Føring under indsats.
- Samarbejde med andre grupper.
- Praktiske øvelser.

3. dag. Samarbejde på skadestedet med andre grupper det kommunale redningsberedskab

- Indsatsledelse.
- Indsatstaktik.
- Anvendelse af uddannelsesprogram ved etablering af bedriftværnet.
- Taktiske planspiløvelser.

Den beskrevne gruppeføreruddannelse kvalificerer ikke til at varetage funktioner som gruppefører i det øvrige redningsberedskab.

Såfremt der i virksomheden er interesse for at forbedre kvalifikationerne, kan det anbefales, at bedriftværnets gruppeførere gennemgår relevante uddannelser i redningsberedskabernes uddannelsessystem.

En udvidelse af gruppeførernes kvalifikationer vil endvidere kunne opnås ved, at gruppeførerne deltager i nogle af de øvelser, som det kommunale redningsberedskab afholder.

3. Personale til varetagelse af særlige funktioner i bedriftværnet

Kvalifikationskravene til dette personale skal fastlægges efter aftale mellem virksomheden og kommunalbestyrelsen.

4. Uddannelse for personale til bemanning af grupperne

Denne uddannelse kan ske under krise eller krig og kan gennemføres på virksomheden.

Den er opdelt i 3 faser, der gennemføres i forbindelse med, at det fuldt udbyggede bedriftværn opbygges.

Fase 1 - 1 dag

- Omfatter øvelser i grundlæggende førstehjælp og elementær brandbekæmpelse.

Fase 2 - 1 dag

- Omfatter de højest prioriterede uddannelsesmål, således at personalet får forståelse for og bliver i stand til at medvirke ved løsning af de mest påtrængende opgaver.

Fase 3

- Gennemføres som supplerende uddannelse og øvelser. Varigheden afhænger af personalets behov for supplerende og vedligeholdende uddannelse og øvelser, der sikrer, at de kan løse de opgaver, der er fastsat i bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Den beskrevne faseopdelte uddannelse sigter mod, at bedriftværnet meget hurtigt bliver i stand til at gennemføre en begrænset indsats. Varigheden af fase 3 afhænger således af, hvor mange dage/uger, der er til rådighed fra gruppernes etablering til de første krigshandlinger indtræffer.

Det anbefales, at personalet til bemanning af grupperne under krise eller krig - i det omfang tiden tillader det - gennemfører instruktioner og øvelser svarende til indholdet i grunduddannelsen og funktionsuddannelsen i redningsberedskabernes uddannelsessystem.

Med det formål at få et godt rekrutteringsgrundlag, når personalet til bemanning af grupperne skal udpeges, kan det foreslås, at virksomhedens medarbejdere i fredstid gennemgår kursus i grundlæggende førstehjælp og elementær brandbekæmpelse.

Det nærmere indhold i uddannelserne for bedriftværnsledere m.v. og øvrigt personale til bedriftværn udarbejdes under hensyntagen til virksomhedernes behov og til, at bedriftværnene har til opgave ved egne hjælpemidler umiddelbart at bekæmpe virkningerne af begrænsede krigsskader.

Bilag f - Forslag til materiel ud over den anbefalede beholdning

Fredstidsanvendelse:

Rednings- og førstehjælpsmateriel:

- Genoplivningsudstyr til kunstigt åndedræt og udvendig hjertemassage
- halskraver
- rubensposer
- øjenskylleflasker

Andet materiel:

- Div. forureningsbekæmpelsesmateriel (afpropning/opsugning/opsamlingsmateriel)
- el-aggregat, lysmateriel
- halsjern til vandrør
- kornskovle til opsamling af vand
- lederender
- mellemtryksblæsere
- røgsugere inkl. flexslangemateriel
- sømpistol

Personlig udrustning:

- Branddragter
- brandhandsker
- brandhelme
- beskyttelsesdragter
- kemikalieindsatsdragter
- røgdykkerapparater

Krise eller krig:

Rednings- og førstehjælpsudstyr:

- Alm. håndværktøj
- autogenskæresæt
- donkræfte/løftemateriel
- ekstra førstehjælpsudstyr, supplering
- ekstra tovværk (stroppe)
- folietæpper
- hydraulisk redningsmateriel
- jordspyd

- katastrofebårer
- kædesave
- luftpuder
- mukkerter
- skæreskiver
- specialbårer
- spids- og krydsklammer
- taljer, diverse
- vacuumdrasser
- ventepladsmateriel

Brandmateriel:

- Skumudstyr
- slangebånd
- slangebroer
- speciel strålerør

Andet materiel:

- Kommunikationsmateriel
- spore/måleudstyr til radioaktive- og giftige gasarter
- stiger
- trækvogne/køretøjer
- underbringelsesmateriel ved længere tids aktivering

Standardplan for bedriftværnsplan

Indledning

Vedlagte standardplan for bedriftvænsplan er udarbejdet til brug for de myndigheder, virksomheder m.v., der af kommunalbestyrelsen i henhold til § 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 348 af 11. juni 1998 om bedriftværn, er pålagt at oprette bedriftværn.

Der er tale om en standardplan, der sigter mod de store bedriftværn. I mindre bedriftværn, f.eks. type 1-bedriftværn, bør de lokale forhold være afgørende for planens omfang og detaljeringsgrad.

Bedriftvænsplanen skal bl.a. indeholde oplysninger om, hvordan virksomhedens daglige beredskab til forebyggelse og bekæmpelse af ulykker skal indgå i bedriftværnnet. Oplysningerne herom kan indsættes i de kapitler, der er fremhævet i standardplanens indholdsfortegnelse.

Ved udarbejdelsen af bedriftvænsplanen bør desuden den område- og bygningsbeskrivelse, der er omtalt i kapitel 5, udarbejdes.

Når bedriftvænsplanen er udarbejdet, skal den indsendes til kommunalbestyrelsen til orientering.

De øvrige kapitler kan udarbejdes senere i overensstemmelse med virksomhedens behov, dog senest ved udbygning til et fuldt funktionsdygtigt bedriftværn under krise eller krig.

Bedriftvænsplan

for

_____

(virksomhed/myndighed)

Virksomhed	Indholdsfortegnelse	Side: 1/2
Bedriftværnplan		Dato:

Rettelseskema

Fordelingsliste

1. Stamoplysninger om virksomheden

2. Alarmering og evakuering

- 2.1. Alarmering af beslutningstagere**
- 2.2. Alarmering af bedriftværnledelsen**
- 2.3. Alarmering af bedriftværnspersonalet
- 2.4. Varsling og evakuering m.v.**
- 2.5. Kontaktpunkt og adgangsveje**
- 2.6. Intern informationstjeneste**
- 2.7. Offentlige sirenesignaler**

3. Instrukser og forholdsordrer

- 3.1. Udbygning til krise- og krigstidsberedskab
- 3.2. Ledelses- og kommandoforhold**
- 3.3. Samarbejde med virksomhedens beslutningstagere**

4. Samvirkeaftaler

- 4.1. Offentlige myndigheder og institutioner
- 4.2. Leverandører og virksomheder

Virksomhed	Indholdsfortegnelse	
Bedriftværnsplan		Side: 2/2
		Dato:

5. Område- og bygningsbeskrivelse

- 5.1. Geografisk oversigt
- 5.2. Bygnings- og installationsoversigt
- 5.3. Reservevandforsyning
- 5.4. Klargøring af sikringsrum til beskyttelsesrum

6. Materiel til rådighed

- 6.1. Personlig udrustning**
- 6.2. Materiellister/placering**

7. Uddannelse

- 7.1. Oversigt
- 7.2. Bedriftværnsuddannelse på virksomheden ved egen foranstaltning

De med fed skrift fremhævede punkter kan udgøre grundlaget for et dagligt beredskab på virksomheden.

Virksomhed	Stamoplysninger om virksomheden	Afsnit: 1.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Navn

Postadresse

Telefon, telefax, e-mail

Kommune

Ledelse

Bedriftværnsleder

Virksomhedskategori
(myndighed, institution, virksomhed og dennes hovedopgaver)

Størrelse
(etageareal, bebygget areal, grundareal, antal medarbejdere, skiftehold og antal skift)

Bedriftværnstype

Andre oplysninger

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.1.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Alarmering af beslutningstagere

Oversigt over de beslutningstagere, der skal alarmeres eller orienteres ved en truende fare, et uheld eller i en skadessituation.

Beslutningstagernes navn, fysiske placering i virksomheden samt arbejds- og privattelefonnummer anføres.

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.2.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Alarmering af bedriftværnsledelsen

Oversigt over bedriftværnsleder, evt. stedfortræder, gruppeførere og andre medarbejdere med specialviden, der skal bruges i en skadessituation.

De enkelte personers funktion i bedriftværnet, navn, fysiske placering i virksomheden samt arbejdstelefonnummer anføres.

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.3.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Alarmering af bedriftværnspersonalet

Oversigt med stamoplysninger over øvrige medarbejdere i det fuldt udbyggede bedriftværn - kan først udfyldes, når udpegningerne er sket.

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.4.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Varsling og evakuering m.v.

Varsling

(Hvem varsler og hvordan)

Evakuering

(Beskrivelse af hvordan evakueringen skal foregå)

Samling

(Hvor skal medarbejderne samles)

Registrering

(Hvem og hvordan foretager registrering af evakuerede)

Større virksomheder kan evt. opdeles i evakueringszoner, og der bør i så fald udarbejdes en side for hver zone.

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.5.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Kontaktpunkt og adgangsveje

Kontaktpunkt

(Det sted, hvor redningsberedskabet mødes med bedriftværnets repræsentant)

Adgangsveje

(Eventuelle oversigter over adgang, nøgler, kort m.m., lokal vejvisning, overvågning, adgangsbe-
grænsning, lukning og sikring)

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.6.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Intern informationstjeneste

Ved intern informering fra bedriftværnet bør oplysningerne indeholde:

Hvornår er der sket en hændelse

Hvad er hændelsen

Hvor er det sket

Kort situationsbeskrivelse

Eventuelle ledelsesbeslutninger

(Udformning af intern information og valg af informationsmiddel bør ske i samarbejde mellem virksomhedens ledelse og bedriftværnslederen)

Ekstern information varetages af virksomhedens ledelse.

Virksomhed	Alarmering og evakuering	Afsnit: 2.7.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Offentlige sirenesignaler

Beredskabsstyrelsens sirenesignaler

(evt. indsættelse af info-side fra Beredskabsstyrelsen)

Interne signaler (sirener eller andet)

(Hvis der internt på virksomheden kan gives supplerende signaler bør disse og deres betydning anføres her).

Virksomhed	Instrukser og forholdsordrer	Afsnit: 3.1.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Udbygning til krise- og krigstidsberedskab

Følgende foretages, når bedriftværnet skal udbygges til et fuldt funktionsdygtigt beredskab under krise eller krig:

Udpegning og uddannelse af øvrige medarbejdere, jf. kapitel 2.3 og 7.2.

Anskaffelse af materiel og personlig udrustning, der ikke tidligere er anskaffet, jf. kapitel 6.1 og 6.2.

Udarbejdelse af vagtlistes.

Klargøring af evt. langtidskonserveret materiel.

Forberedelse af reservevandforsyning, jf. kapitel 5.3.

Etablering af bedriftværnets standplads og kommandostation, jf. kapitel 5.2.

Klargøring af sikringsrum til beskyttelsesrum, jf. kapitel 5.4.

Andre foranstaltninger, der skal iværksættes ifølge bedriftværnsplanen.

Virksomhed	Instrukser og forholdsordrer	Afsnit: 3.2.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Ledelses- og kommandoforhold

Beskrivelse af bedriftværnets opbygning.

Evt. som en grafisk organisationsplan, der viser den faktiske organisation med hensyn til type og eventuelle særlige aftaler, herunder interne og eksterne referencer.

Hvis bedriftværnet er opbygget som et type 1, 2 eller 3 bedriftværn, angives dette.

Virksomhed	Instrukser og forholdsordrer	Afsnit: 3.3.
Bedriftvænsplan		Side: 1/1
		Dato:

Samarbejde med virksomhedens beslutningstagere

Beskrivelse af samarbejdet mellem bedriftvænsleder og virksomhedens beslutningstagere (direktion eller en evt. kriseledelse).

Eksempler på opgaver for en kriseledelse:

- Koordineringsmøder med bedriftvænsleder.
- Fastlæggelse af bedriftvænslederens kompetence.
- Intern information, jf. kapitel 2.6.
- Ekstern information.
- Etablering af døgnbemanding eller telefonvagt.

Virksomhed	Samvirkeaftaler	Afsnit: 4.1.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Offentlige myndigheder og institutioner

Hvis der indgås aftaler med offentlige myndigheder eller institutioner om assistance m.v. bør hovedindholdet i aftalerne anføres på denne side.

Virksomhed	Samvirkeaftaler	Afsnit: 4.2.
Bedriftvænsplan		Side: 1/1
		Dato:

Leverandører og virksomheder

Hvis der indgås aftaler med leverandører og virksomheder om vareleverancer eller ydelser, bør hovedindholdet i aftalerne fremgå af denne side.

Disse aftaler omfatter også materiel og personlig udrustning, der først anskaffes til det fuldt udbyggede bedriftværn.

Virksomhed	Område- og bygningsbeskrivelse	Afsnit: 5.1.
Bedriftværnplan		Side: 1/1
		Dato:

Geografisk oversigt

Oversigtskort over virksomhedens placering i lokalsamfundet.

Virksomhed	Område- og byggningsbeskrivelse	Afsnit: 5.2.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Bygnings- og installationsoversigter

Oversigtskort over de enkelte bygninger og etager med indtegning af hovedstophaner m.v. for el, gas, vand, fjernvarme osv.

Hvis der på grund af bedriftværnets størrelse er behov for etablering af standplads, kommandostation eller lignende bør placeringen, når beslutning herom er truffet, fremgå af oversigtsskortet.

Virksomhed	Område- og byggningsbeskrivelse	Afsnit: 5.3.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Reservevandforsyning

Da normal vandforsyning ikke kan påregnes at være i orden under krise eller krig, bør virksomheden sikre en reservevandforsyning til mindst 1 times pumpekapacitet.

Som reservevandforsyning under krise eller krig kan f.eks. benyttes

- Naturlige vandforråd (søer, vandløb, havne).
- Vandboringer.
- Præfabrikerede bassiner og beholdere.
- Diverse andre vandreservoirer, f.eks. svømmebassiner, kølevandsbeholdere og lign. samt fordybninger, der er egnede til vandforråd.

Virksomhed	Område- og bygningsbeskrivelse	Afsnit: 5.4.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Klargøring af sikringsrum til beskyttelsesrum

Her kan indsættes en henvisning til hæftet "Klargøring af sikringsrum" fra Civilforsvarsstyrelsen (oktober 1987).

Placeringen i bygningen bør fremgå af oversigterne i kapitel 5.1 og 5.2.

Virksomhed	Materiel til rådighed	Afsnit: 6.1.
		Side: 1/1
Bedriftværnsplan		Dato:

Personlig udrustning

Her anføres en oversigt over den personlige udrustning, der ifølge kommunalbestyrelsens beslutning skal være til rådighed pr. mand i det fuldt udbyggede bedriftværn under krise eller krig.

Forslag til personlig udrustning fremgår af pjecerne "Bedriftværn, type 1" og "Bedriftværn, type 2 og 3".

Hvis kommunalbestyrelsen har bestemt, at en del af dette skal være anskaffet i fredstid, skal det fremgå af oversigten.

Personlig udrustning, der anvendes som led i det daglige beredskab, skal indgå i oversigten, hvis det tillige står til rådighed for bedriftværnet.

Placeringen af eventuelle depoter for personlig udrustning anføres.

Virksomhed	Materiel til rådighed	Afsnit: 6.2.
Bedriftvænsplan		Side: 1/1
		Dato:

Materiellister/placering

Her anføres en oversigt over det materiel, der ifølge kommunalbestyrelsens beslutning skal være til rådighed for det fuldt udbyggede bedriftværn under krise eller krig.

Forslag til materiel fremgår af pjecerne "Bedriftværn, type 1" og "Bedriftværn, type 2 og 3".

Hvis kommunalbestyrelsen har bestemt, at en del af dette skal være anskaffet i fredstid, skal det fremgå af oversigten.

Materiel, der anvendes som led i det daglige beredskab, skal indgå i oversigten, hvis det tillige står til rådighed for bedriftværnet.

Placeringen af eventuelle materieldepoter anføres.

Virksomhed	Uddannelse	Afsnit: 7.1.
		Side: 1/1
Bedriftværnsplan		Dato:

Oversigt

I det omfang bedriftværnsleder, en evt. stedfortræder, gruppeførere og medarbejdere har gennemgået en uddannelse for at opfylde kvalifikationskravene, jf. bilag 3 til bedriftværnsbekendtgørelsen, kan denne side anvendes til en oversigt, f.eks. inddelt således:

- Bedriftværnsleder
- Stedfortræder
- Gruppeførere
- Medarbejdere til varetagelse af særlige funktioner
- Øvrige medarbejdere

Uddannelsens betegnelse og tidspunkt for gennemførelsen bør fremgå.

Virksomhed	Uddannelse	Afsnit: 7.2.
Bedriftværnsplan		Side: 1/1
		Dato:

Bedriftværnsuddannelse på virksomheden ved egen foranstaltning

Der gennemføres efter behov bedriftværnsuddannelser - herunder evt. vedligeholdende uddannelse og øvelsesaktivitet - på virksomheden. Eventuelle lektions- og øvelsesplaner anføres her eller vedlægges som bilag.

Der bør tages højde for, at der er mulighed for såvel teoretisk som praktisk oplæring.